

Luvat ja valvonta – kärkihanke

Elintarvikkeiden ja rehujen
alkutuotannon ja
maaseutuyritysten
palvelukokonaisuus

Loppuraportti

21.9.2017

Sisällysluettelo

- 1 Johdanto
- 2 Kasvin- ja eläintuotannon
elinkaaripalvelut
Nykytila, tavoitetila
- 3 Investoiva maaseutuyritys
Nykytila, tavoitetila
- 4 Hyötyarviointi – Asiakkaat, viranomaiset
- 5 Johtopäätökset
- 6 LIITTEET

1. Johdanto

Lähtökohdat

Lähtökohdat lupa-, ilmoitus- ja valvontatoiminnan uudistukselle nousevat pääministerin Sipilän hallitusohjelmasta ja digiehdotuksista

Sivu 22: "Maatalouden kannattavuutta parannetaan tukien ennakkomaksatuksilla, lainoituksen keinoin, alentamalla tuotantokustannuksia sekä purkamalla normeja. – **Kevennetään hallinnollista taakkaa** ja kohtuullistetaan tukiehtoja, valvontoja ja sanktioita".

Sivu 24: "Suomi on ottanut **tuottavuusloikan julkisissa palveluissa ja yksityisellä sektorilla tarttumalla digitalisaation mahdollisuuksiin ja purkamalla turhaa sääntelyä ja byrokratiaa**. Suomen ketterää uudistumista tuetaan **luottamukseen**, vuorovaikutukseen ja kokeilujen hyödyntämiseen perustuvalla johtamiskulttuurilla".

Sivu 24: "Määrätietoisella johtamismallilla on kehitetty käyttäjälähtöiset, tuottavuutta ja tuloksellisuutta nostavat **yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut....** Kansalaisten arkea, yritystoimintaa... tervettä kilpailua ja vapaaehtoistoimintaa on **helpotettu merkittävästi turhaa sääntelyä purkamalla, hallinnollista taakkaa keventämällä ja lupaprosesseja sujuvoittamalla...Julkisen hallinto sitoutuu kysymään samaa tietoa kansalaisilta ja yrityksiltä vain kerran**".

Sivu 24: "**Digitalisoidaan julkiset palvelut.** Toimintatavat uudistaen rakennetaan julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi, jotta julkisen talouden kannalta välttämätön tuottavuusloikka onnistuu. Kehittämisessä priorisoidaan palvelut, joissa **tuottavuushyöty on suurin**".

Sivu 29: "... **virastorakenteen uudistusta** jatketaan tukeutuen... Kehittämisperiaatteisiin **1) selkeästä rakenteesta ja ohjauksesta, 2) valtakunnallisesta toimivallasta, 3) asiakasnäkökulmasta, 4) sähköisistä palveluista, 5) kyvystä muutokseen & riskienhallintaan, 6) julkisen hallinnon yhteistyöhön asiakaspalvelussa.**"

Tausta

- Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti vuonna 2015 Valtionvarainministeriön digiryhmän toimeksiannosta selvityshankkeen lupa-, ilmoitus- ja valvontatoiminnan asiakaslähtöisen kehittämisen mallin luomiseksi ja koestamiseksi.
- Selvityksen pohjalta käynnistettiin TEMin koordinoimana Luvat ja valvonta –kärkihanke, joka liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen julkisten palvelujen digitalisoinnista ja lupa- ja valitusprosessien sujuvoittamista ja jolle myönnettiin rahoitus vuoden 2016 toisessa lisätalousarviossa.
- Lupa-, ilmoitus- ja valvontatoiminnassa tulisi päästä aidosti viranomaisten yhteiseen, asiakaslähtöiseen kehitystyöhön, jolloin kehityshankkeita tulisi koordinoida kansallisella tasolla ja lainsäädännölliset, rakenteelliset ym. esteet asiakaslähtöiselle toiminnalle voitaisiin poistaa tehokkaammin.
- Elintarvikkeiden ja rehujen alkutuotantoa ja maaseutuyrityksiä koskeva lupa-, ilmoitus (-> rekisteröinti) ja valvontatoiminnan palvelumuotoiluprojekti on osa Luvat ja valvonta –kärkihanketta.
- Elintarvikkeiden ja rehujen alkutuotantoa ja maaseutuyrityksiä koskevan palvelumuotoiluprojektin tarkoituksena oli
  - Elintarvikkeiden ja rehujen alkutuotannon ja maaseutuyrityksien asiakaslähtöisen palvelupolun kuvaaminen
  - Tavoitetoimintamallin ja digitaalisen palvelukerroksen toiminnallisuuden kuvaaminen
- Projektin tavoitteet:
  - Luoda tapa, jolla kasvin- ja eläintuotannon toiminnanharjoittaja löytää kaikki luvat ja valvontavelvoitteet yhdestä sähköisestä palvelunäkymästä ja voi sieltä edetä asioimaan sähköisesti tiedonvaihtoa tukevan palvelukerroksen tukemana.
  - Kuvata sujuva asiakaslähtöinen toimintatapa ja viranomaisten asiointiprosessit yhden luukun periaatteella toimivaksi, hallinnon tasot ja viranomaisrajat ylittäväksi asiakkaan tarpeesta lähteväksi palvelukokonaisuudeksi.
  - Ymmärtää syvemmin virastojen ja niiden asiakkaiden tarpeita täsmennetyn toimintamallin kautta
  - Tunnistaa sekä priorisoida digitaalisen palvelukerroksen toiminnallisuudet ja tietolähteet
  - Toteuttaa digitaalisen palvelukerroksen hyötyarviointi tarkasteltavan toimialan viranomaisten ja asiakkaiden osalta
  - Tunnistaa viranomiskohtaiset toimet jatkotyön pohjaksi

Palvelumuotoilun toteutus

- Projektin ensimmäinen vaihe tehtiin yhteistyössä IE2 – projektin kanssa, osittain koska asiakasryhmät ja viranomaiset olivat pääosin samoja ja palvelupolkujen sisältökokonaisuudet kuuluivat samaan laajempaan kokonaisuuteen.
- Palvelumuotoilussa toteutettiin ensin viranomaisten ja asiakkaiden haastattelujen perusteella nykytilan kuvaus, jossa on kuvattuna asiakkaiden työhön liittyvät viranomaiset sekä asiakkaiden velvoitteet vaiheittain:
  - Luvat ja ilmoitukset on jaoteltu aina vaadittaviin velvoitteisiin ja vaiheen luonteesta riippuviin velvoitteisiin, kuten esimerkiksi otannan mukaiset valvontatoimenpiteet
  - Lupa- tai ilmoituskohtaisesti on kuvattu viranomaisten tehtävät, joita vaaditaan prosessin läpiviennissä
  - Tehtävät on jaettu vaiheittain helpottamaan nykytilan pohjalta kuvattavan tavoitetilan ymmärtämistä
- Asiakaslähtöinen tavoitetila kehitettiin viranomaisten, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa työpajoissa ja haastatteluissa (osallistujat listattu liiteosiossa)
- Kokeilun asiakasryhmäksi valittiin ensi vaiheessa elintarvikkeiden ja rehujen alkutuotannon harjoittajat sekä maaseutuyritykset. Ensi vaiheessa työ kohdistui erityisesti maatalouden harjoittajiin (viljelijät, eläinten pito, jalostus). Toisessa vaiheessa otettiin mukaan myös joitakin pienempiä kohderyhmiä (puutarhat, tuotantoeläimiä Nykytilan vaatimien viranomaiskohtaisten tehtävien lisäksi kuvattiin nykytilaan liittyviä haasteita, jotka otettiin huomioon tavoitetilaa suunniteltaessa harrastepohjalta pitävät, riista-/lintutarhat, mehiläistarhat).
- Työ valmistui kesäkuun 2017 lopussa

Työssä hyödynnetään hankkeen aikaisemmissa vaiheissa tunnistettuja keskeisiä palvelukerroksen toiminnallisuuksia

Asiakas

Mahdollisuus viedä useita lupia eteenpäin yhtenä "lupahankkeena"

Kokonaiskuva viranomaisten antamista luvista ja päätöksistä sekä valvontaan liittyvistä tiedoista

Oikeiden tietojen toimittaminen ohjatusti lupahankkeen profiloinnin perusteella

Kerran toimitettujen tietojen uudelleenhyödyntäminen asioinnissa

Yksi lupahakemus, joka sisältää tarvittavat tiedot kaikille eri viranomaisille

Yhteinen

Yhden luokun lupa-asiointi vuorovaikutteisena sähköisenä prosessina

Asiakaskohtaiset tiedot toimivat riskiperusteisen sääntelyn sekä valvontakäyntien kohdentamisen pohjana

Lupaprosessin keston ennuste ja etenemisen seuranta

Valvonta- ja muiden raporttien tarkastelu yhdessä paikassa

Viranomainen

Näkyvyys siihen, mitkä muut viranomaiset ovat mukana hankkeessa ja mahdollisuus keskinäiselle kommunikaatiolle

Sähköinen asiointi ja keskitetty yleisneuvonta vähentää yhteydenottoja yksittäisiin viranomaisiin

Kokonaiskuva lupahankkeesta ja muiden viranomaisten tietojen tarkastelu

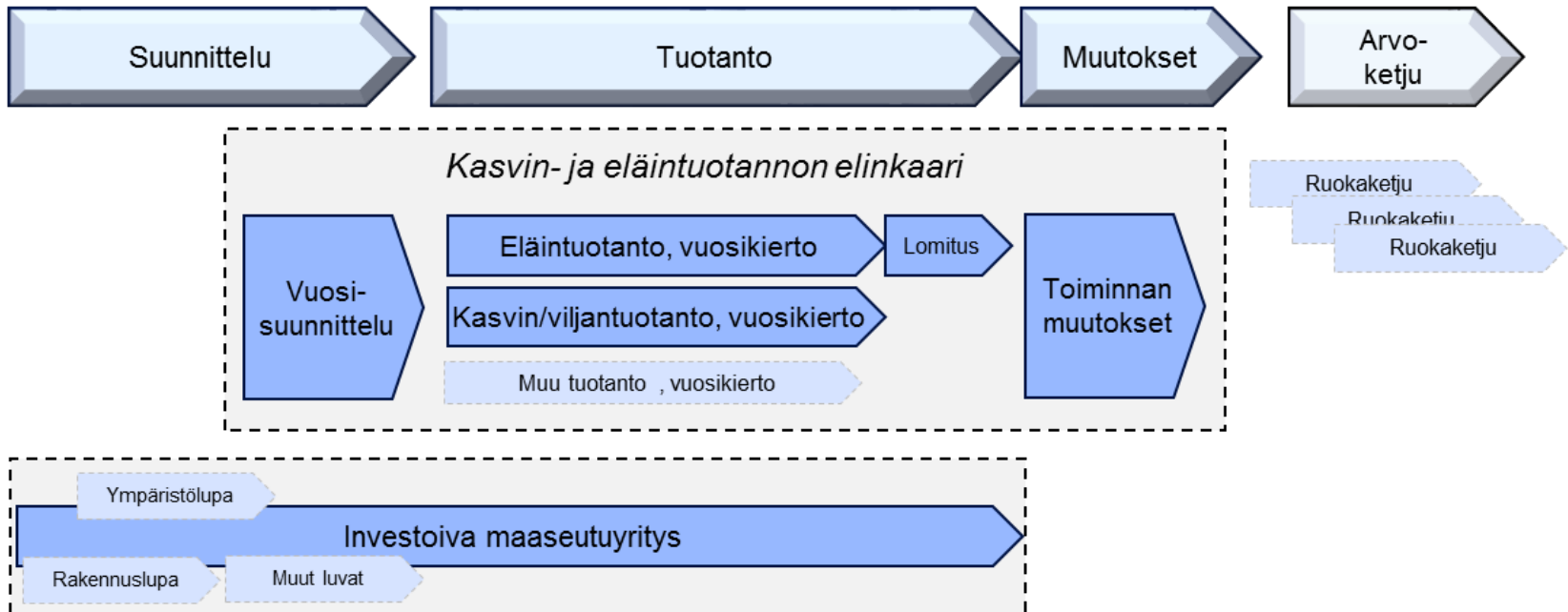

Sähköiset kuulutukset ja niiden kohdentaminen asianosaisille

Jaettu tietopohja ja riskiprofiointi auttaa kohdentamaan valvontapanosta vaikuttavammin

Käsiteltävä alkutuotannon kokonaisuus

Määritelmä - roolit ja tehtävät lupa-, rekisteröinti-, ilmoitus- ja valvonta-asioissa

	Keskeiset roolit	Keskeiset tehtävät
Kolmas osapuoli	Asiakkaan kumppani, alihankkija, palvelutoimittaja ym	• Tuottaa asiakkaan neuvonta/suunnittelu/tuotannon ohjaus/tuotantoaineistoja, ml. sähköisesti
	Vaikutuspiirissä oleva asukas	• Saa päätösluonnoksen kommenteille • Voi toimittaa omia havaintoja
Asiakas	Viranomaisen kanssa asioiva juridinen henkilö (maatalousyrittäjä)	• Hakee lupaa, tukia ym. • Valmistele • Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
	Viranomaisen kanssa asioiva luonnollinen henkilö	• Hakee lupaa, tukia ym. • Valmistele • Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
	Asiakkaan valtuuttama taho, joka asioi asiakkaan puolesta (esim. konsultti tai neuvontaorganisaatio)	• Hakee lupaa, tukia ym.. • Valmistele • Toimittaa viranomaiselle lisätietoja, ilmoituksia ym.
Viranomainen	Yhteinen asiakaspalvelu	• Vastaa yleisiin aihealueen kysymyksiin • Tukee asiakkaan sähköistä asiointia
	Lupa-, tuki-, tai valvontaviranomainen	• Tukee asiakkaan lupa- ja tukihaun valmistelua • Myöntää (tai evää tai peruuttaa) luvan, rekisteröinnin, tuen asiakkaalle
	Vastuuvalvoja	• Valvoo asiakkaan toimintaa • Vastaa viestit häiriötilanteista • Tekee tarkastuskäynnit asiakkaalla

Käsitteet 1/3

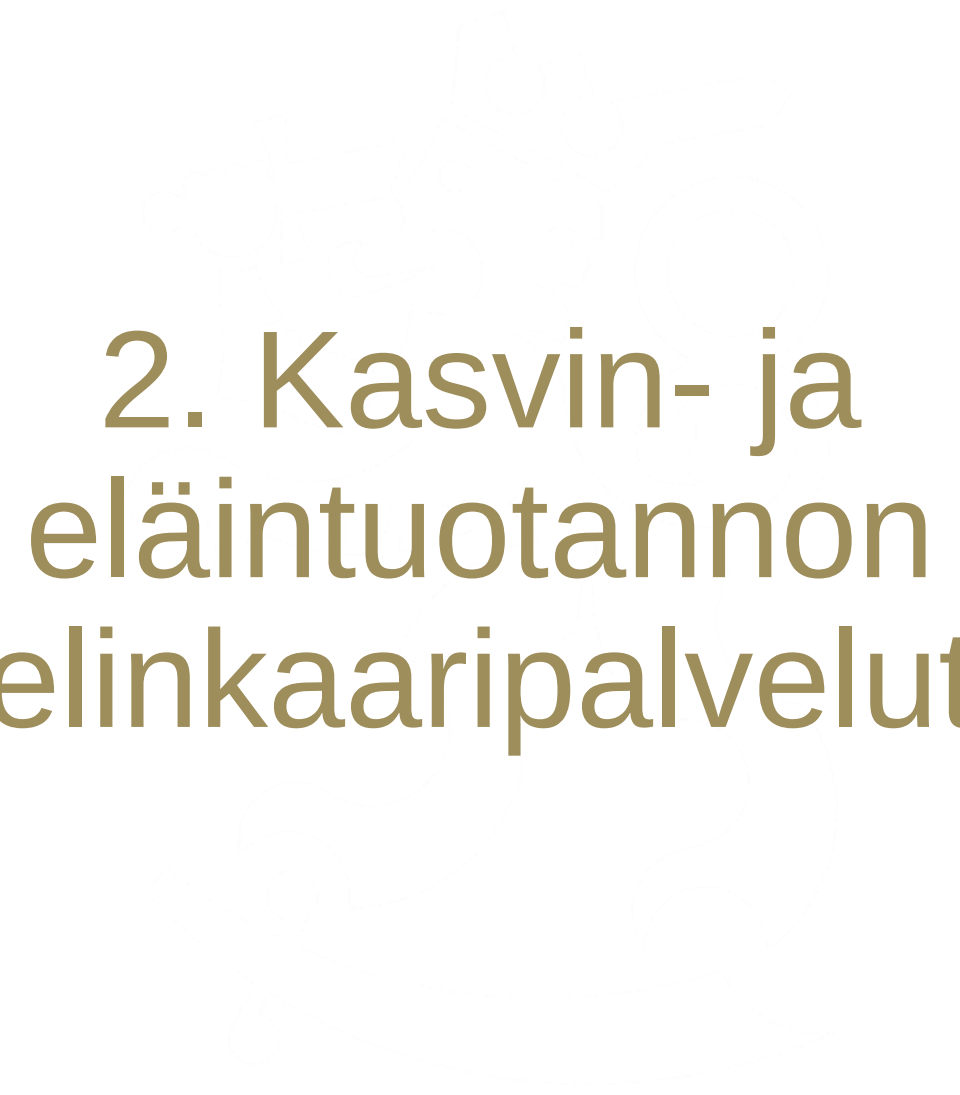
TERMI	SELITE
Kasvi- ja eläintuotanto	Yleistermi, joka kuvaa projektin laajempaa kokonaisuutta. Kattaa alkutuotannon kaikki tuotantomuodot ml. Pieni- ja harrastemuotoisen toiminnan.
Asiakas/toiminnanharjoittaja	Henkilö tai organisaatio, joka harjoittaa kasvin- ja/tai eläintuotannon toimintaa, jolla on luvan- tai ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyvä palvelutarve. Toimii joko suoraan viranomaisten kanssa tai edustajan kautta valtuutuksella.
Ilmoitus	Asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla välitetään asian vireillepanon tai käsittelyn vaatimaa tietoa. Ilmoitus voi sisältää tiedot aloituksessa tai tietoa toiminnan muutoksista. Asiakas ilmoittaa tai hakee lupaa, viranomaisen rekisteröi tiedot.
Rekisteröinti	Viranomaisen toiminto, toiminnanharjoittajan tietojen tai niiden muutosten rekisteröinti.
Toiminnanharjoittajan tunniste (Y-tunnus, Henkilötunnus, Maatilatunnus)	Toiminnanharjoittajan tunnisteita on useita riippuen siitä onko toiminta yritystoimintaa vai henkilön toimintaa, lisäksi maatiloilla on tunnus.

Käsitteet 2/3

TERMI	SELITE
Toiminnanharjoittajan tunniste (Y-tunnus, Henkilötunnus, Maatilatunnus)	Toiminnanharjoittajan tunnisteita on useita riippuen siitä onko toiminta yritystoimintaa vai henkilön toimintaa, lisäksi maatiloilla on tunnus.
Julkinen rahoitus (tuet ja valtiontakaukset)	Termillä tarkoitetaan tässä yhteydessä julkista rahallista tukea esim. investointeihin ja viljelyyn, sekä joidenkin lainojen valtiontakauksia.
Tunnustelu	Tunnustelulla tarkoitetaan joko asian tunnustelua neuvonnasta tai sähköisellä työkalulla itsepalveluna. Tunnustelulla asiakas selvittää itselleen suunnittelemansa toiminnan viranomaisvaatimuksia (esim. tarvittavia lupia) ja mahdollisuuksia (esim. rahoitustukimahdollisuuksia).
Valvonta	Toiminta, jolla selvitetään ja todetaan, täyttääkö valvontakohteelle asetetut vaatimukset.
Omavalvonta	Valvonta, jonka toiminnanharjoittaja kohdistaa omaan toimintaansa. Sisältää omavalvontasuunnitelman, edellyttää sen noudattamista ja kirjanpitoa suunnitelman toteuttamisesta. Omavalvonnassa kirjataan itse tapahtuma ja sen tulokset, josta viranomainen voi saada riittävän kuvan lain ja säädösten noudattamisesta sekä omavalvonnan toteuttamisesta.

Käsitteet 3/3

TERMI	SELITE
Riskiperusteinen valvonta	Riskin määrittäminen perustuu toiminnan luonteeseen ja/tai toimintaan. Toiminnan riskisyyttä arvioidaan ympäristö- ja/tai historiatiedon perusteella. Toiminnan luonteen riskisyyttä arvioidaan toiminnan mahdollisten negatiivisten vaikutusten ja niiden todennäköisen toteutumisen kautta. Riskiperusteissa valvonnassa valitaan suurimmat riskit omaavat kohteet.
Julkinen rahoitus (tuet ja valtiontakaukset)	Termillä tarkoitetaan tässä yhteydessä julkista rahallista tukea esim. investointeihin ja viljelyyn, sekä joidenkin lainojen valtiontakauksia.

2. Kasvin- ja eläintuotannon elinkaaripalvelut

Nykytila

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaaripalvelut – nykytilan lähtökohdat

Tässä käsiteltävä alkutuotannon elinkaarikokonaisuus on jaettu tarkastelussa tuottajan asiakasnäkökulmasta seuraavasti:

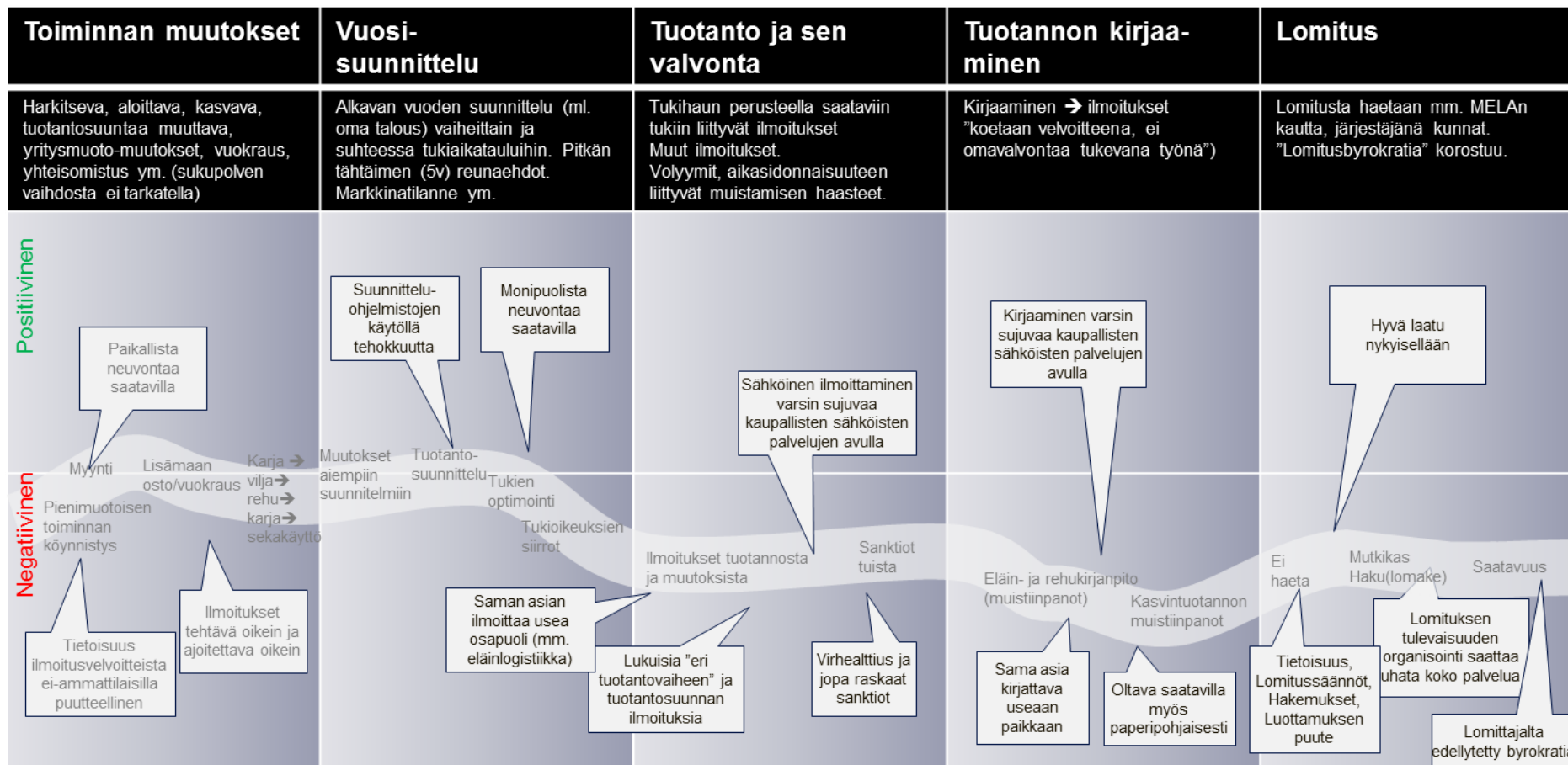
- Vuositason suunnittelu ja tuotanto
  - Kasvin- eläintuotannon näkökulma
  - Maatilalomitus
  - Maatilan päätukien näkökulma
- Vähäisessä määrin käsitellään toiminnan muutosten näkökulmaa
  - Vuositasolla tehtävät muutokset kuten viljelymaan vuokraus ja tukien siirrot käsitellään osana vuositason suunnittelua
  - Sukupolvenvaihdos-näkökulmaa ei valittu tässä käsiteltäväksi, koska se sisältää vahvasti pitkäjänteistä vero- ym. suunnittelua

Työn tarkastelukulma on keskeisissä valituissa alkutuotannon näkökulmissa. Työssä ei tarkasteltu arvoketjunäkökulmaa koskien ruokaketjuja tai jalostusketjuja.

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaaripalvelut – tunnistettuja haasteita

- Vuositason tuotannon puitteissa haasteita ovat eri velvoitteisiin ja tukiin liittyvien **kirjaamisvaatimusten suuri määrä** ja epäselvyydet.
- Tuotantovaiheessa kasvi- ja eläintuotannossa edellytettyjen tuotannon reunaehtojen, ilmoitusten, omavalvontatoimien, tuotannon kirjaamisen ym. osalta **tapahtuu helposti virheitä, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä tukiin kohdistuvia sanktioita**
- Viranomaisille tuotettavien aineistojen osalta esitetään tuottajalle **erilaisia vaatimuksia**, joista ei etukäteen ole saatavilla yksikäsitteisiä ohjeita tai -dokumentointipohjia.
- **Aineistojen pitkäaikaissäilytyksessä on haasteita.** Eri kirjanpitoja, papereita, kuitteja, viranomaisilta saatuja päätösaineistoja ym. tulee säilyttää pisimmillään jopa 4 vuotta ohjelmakauden päättymisen jälkeen.
- **Viranomaisten välistä yhteistyötä on niukasti.** Tämä kulminoituu siinä, että eri osa-alueilla tapahtuvia valvontoja ei vuositasolla yhdistellä, vaan niiden läpivientiin on tuottajan valmistauduttava erikseen. Tämä johtuu myös siitä, että kussakin tapauksessa on omat säädöksensä, jotka asettavat omat rajansa. Eläimiin liittyviä tietoja kirjataan moneen kertaan eri osapuolten toimesta (osto-myynti-teuraaksi vienti ym.).
- **Tietoteknisen tuen puutteella voi olla suuri merkitys** – pienimuotoista maatilayritystoimintaa paperipohjaisilla muistiinpanoillaan dokumentoivat (esim. pientilat) vaativat enemmän tukea ja kuluttavat suhteellisesti paljon enemmän aikaa viranomaisvelvoitteiden hoitamiseen. Osuus yrittämiseen kuluvastä työajasta verrattuna niihin, jotka tekevät eri talous/tuotantokirjanpitonsa ja muistiinpanonsa tietokonetuettuna ja kaupallisilla valmisohjelmistoilla, voi olla suuri.

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaari palvelut vuositasolla

11

15.9.2017

Eläimiä Sukunimi

Kasvin- ja eläintuotannon edellyttämät ilmoitukset ja rekisteröinnit 1/2

Kasvit/ Eläimet/Muu	Lupa/ilmoitus	Selitys
Eläin/naudat	Nautojen pito, rekisteröinti ja merkitseminen (+toiminnan lopettaminen): Maatalousviranomaisen/Evira. Kirjanpito.	Kaikkien nautojen pitäjiä on rekisteröidyttävä. Pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, on rekisteröitävä. Naudat on merkittävä asianmukaisesti (korvamerkintä). Eläinsuojelulain mukainen Hyvinvointi, pitopaikka, suoja ja ulkoilun järjestäminen. Poikiminen, jalostus, lopetus ym. Lääkitys. Kirjanpito. Eläinluettelo ja ilmoitukset eläintapahtumista
Eläin/Siat	Sikojen pito, rekisteröinti ja merkitseminen (+toiminnan lopettaminen): Maatalousviranomaisen/Evira. Kirjanpito.	Kaikkien sikojen pitäjiä on rekisteröidyttävä. Myös pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, on rekisteröitävä. Lisäksi siat on merkittävä asianmukaisesti. Eläinluettelo ja ilmoitukset eläintapahtumista .
Eläin/kanat/ siipikarja/lintutarhat	Eläinten pito, rekisteröinti: Maatalousviranomaisen/Evira. Kirjanpito.	Kaikkien siipikarjan pitäjiä on rekisteröidyttävä. Myös pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, on rekisteröitävä. Eläimistä tulee pitää luetteloa. Tuottajatunnus kananmunien ja siitosmunien leimaamiseksi.
Eläin/hevoset	Ilmoitus ammattimaisesta toiminnasta, tunnistet (toiminnan opettaminen): Maatalousviranomaisen/Evira. Kirjanpito.	Ammattimaisesta/laajasta toiminnasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus sen alueen aluehallintovirastolle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan. 1.7.2009 jälkeen syntyvät varsat on merkittävä tunnistuksen yhteydessä mikrosirulla ja tehtävä tunnistusasiakirja. Tunnistusasiakirja tulee aina pitää hevosen mukana. Kirjanpito.
Eläin/Lampaat ja vuohet	Eläinten pito, rekisteröinti: Maatalousviranomaisen/Evira. Kirjanpito.	Kaikkien lampaiden pitäjiä on rekisteröidyttävä. Myös pitopaikat, joissa eläimiä pidetään, on rekisteröitävä. Lisäksi lampaiden on merkittävä asianmukaisesti. Kirjanpito. . Eläinluettelo ja ilmoitukset eläintapahtumista
Eläin/muut	Eläinten pito, rekisteröinti: Mehiläiset, turkiseläimet ym. Maatalousviranomaisen/Evira.	Eläinlajikohtaisia rekisteröinti- ja kirjanpitovelvoitteita.
Esimerkki: Eläin/kesäkanat	Rekisteröityminen / Maatalousviranomaisen/Evira; Terveystieteiden tutkimuskeskus/Kunta; Tarvittaessa rakennusvalvonta/Kunta; Lääkinnällisen hoidon ja kuolleiden eläinten lukumäärän kirjanpito	Kaikkien siipikarjan pitäjiä on rekisteröidyttävä. Huom. (tunnustelupalvelu.) Säädökset: ulkona pito; Eläinsuojelulaki; Kanojen suojelu; Tuontivaatimukset; Salmonellavalvontaohjelman mukaiset näytteet säännöllisesti, kun munien luovutus ulkopuolisille; Velvoite tautiepäilyjen ilmoittamisesta kunnaneläinlääkärille; Rehujen sopivuus/ruokajätteen syöttämisen kieltä; Lopettaminen henkilön toimesta, jolla on riittävät tiedot kyseisen eläinlajin lopetusmenetelmästä ja -tekniikasta sekä riittävä taito; alle 100 kanan hautaaminen (Sallittu koko Suomessa);
Eläin/eläinsuojelu	Evira ohjaa ja valvoo keskushallinnon viranomaisena eläinsuojelusäädösten täytäntöönpanoa ja noudattamista	Eläinsuojeluvalvontaa paikallistasolla hoitavat kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavat viranhaltijat (terveystarkastajat) sekä poliisi. Aluehallintovirasto ja erityisesti siellä työskentelevä läänineläinlääkäri ohjaa ja valvoo eläinsuojelusäädösten noudattamista toimialueellaan.
Eläin/lemmikit	Lupa/ Eläinten tuonti Suomeen lemmikkinä: Evira	EU:n alueelta tai tietyistä maista tuotaessa ei tarvita tuontilupaa tietyille eläimille. Muille maahantuonti on mahdollista vain Eviran Terveys ja hyvinvointi -yksikön myöntämällä eläinten tuontiluvalla ja noudattaen tuontiluvan ehtoja. (ml. uhanalaiset eläimet) Eviran sivut: Eläinlajikohtaiset listat

Kasvin- ja eläintuotannon edellyttämät ilmoitukset ja rekisteröinnit 2/2

Kasvi/ Eläimet/ Muu	Lupa/Ilmoitus	Selitys
Kasvi/eEläin	Ilmoitus: Ilmoitus alkutuotantopaikasta Elintarvikevalvontaviranomainen / Evira, Kirjanpito	Eläin- tai kasvintuotantoa harjoittava toimija tekee ennen toiminnan aloittamista ilmoituksen alkutuotantopaikasta kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle. Evira pitää rekisteriä alkutuotantopaikoista. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos alkutuotantopaikkaa koskeva tieto on saatavilla muusta viranomaisen rekisteristä, esim. eläintenpitopaikkarekisteristä.
Kasvi/ Eläin	Rekisteröinti: kuulumisen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään: Evira	Myös tuonti EU:n ulkopuolelta edellyttää aina tuojan kuulumista luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Tuontilähetyksen tarkastussertifikaatti oltava sähköisenä TracesNT-järjestelmässä
Kasvi	Rekisteröityminen rehualan toiminnanharjoittajaksi tai rekisteröityminen sivutuoteasetuksen mukaan: Evira	Julkinen rekisteri rehualan alkutuotannon toimijoista
Kasvi	Hyväksyntä lisäaineiden käyttöön / valmistukseen; Hyväksyntä lääkehujen valmistukseen: Evira	Käytännössä rekisteröityminen koskee lähes kaikkia viljelijöitä ja kotieläintuottajia (joilla omaa kasvituotantoa) ja on toiminnan edellytys.
Muu	Ilmoitus: Biologisten torjuntaeläiden tai pölyttäjien käyttö, Evira	Hyväksyt, listatut EPPO:n listalla PM 6/3 (torjuntaeliot)
Muu	Lupa: Biologisten torjuntaeläiden tai pölyttäjien käyttö, Evira	Uutta torjuntaeliötä, pölyttäjälajia tai tuotetta markkinoidaan, käytetään tai maahantuodaan ensimmäistä kertaa
Muu	Lupa: Pakkaamotoiminta, Evira	Siementen ja siemenperunan pakkaaminen on luvanvaraista toimintaa.
Muu	Luomutuotteiden tulli-ilmoitus: Tulli	EU:n rajatullitoimipaikkaan esitettävä tulli-ilmoitus alkuperäisin, vientimaassa tehdyin merkinnoin. Esitettävä myös alkuperäinen tarkastussertifikaatti ja tarvittaessa lupa tuoda luomutuotteita EU:n alueelle.

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaari palvelut – roolit ja toimijat nykytilassa

Viranomais-toimijat / Roolit	Toiminnan muutos			Vuosisuunnittelu			Ilmoitukset			Tuotannon kirjaaminen		Lomitus		
	Uusi toimija	Lisämaan osto/ vuokraus	Sukupolven vaihdos	Tuotannon suunnittelu	Haettavat tuet	Talouden suunnittelu	Hukkakaura	Eläimet	Rehun- tuotanto	Eläin- ja rehu- kirjanpito	Kasvin- tuotannon muistiinpanot	Haku	Päätös	Hallinto
Neuvontaorg.	Neuvonta	Neuvonta	Neuvonta	Neuvonta	Tuki- neuvonta	Suunnittelun tuki		Tuki		Tuki				
ELY-keskukset					Tukiehtojen valvonta		Valvonta	Valvonta		Valvonta	Valvonta			
Kuntien YTA	Neuvonta Rekisteröinti	Neuvonta Rekisteröinti	Neuvonta Rekisteröinti	Neuvonta	Käsittely		Ilmoitus Rekisteröinti	Ilmoitus Rekisteröinti						
Mavi	Rekisteröinti	Neuvonta Rekisteröinti	Rekisteröinti Tukihaku		Tukiehtojen valvonta									
Evira	Ohjaus	Ohjaus					Rekisterin ylläpito	Rekisterin ylläpito Tuonti- /vientiluvat	Ilmoitus	Valvonta	Valvonta			
Kunnan ympä-ristönsuojelu					Tukiehtojen valvonta						Valvonta			
AVI (ml. Läänin eläinlääkärit)	Ilmoitus							Rekisteröinti						
Kunnan eläin- lääkärit	Tarkastus				Tukiehtojen valvonta			Valvonta		Valvonta				
Lomituksen paikallisyksikkö						Neuvonta						Neuvonta	Toteutus	Ohjeistus, suunnittelu ja resursointi
Mela - asiamies													Päätös	
Melan lomitus-netti												Tiedonhaku Loma- anomus	Päätöstiedot	
Verohallinto			Neuvonta											

Teksti mustalla = Viranomaisten sisäinen toiminto

Asiakkaiden ja viranomaisten palaute: Kasvi- ja eläintuotanto

Viranomaiset

"Suurin osa asiakkaista käyttää sähköisiä asioita tiedonhakuun"

"Tilakoot kasvavat ja näiden kanssa luvat, ilmoitukset ja valvonnat toimii sujuvasti."

"VIPU -tukihakuun on tehty myös tarkistuksia ja se myös ehdottaa korjauksia."

"ELY:n tehtävänä on laillisuusneuvonta,. Koulutusta/neuvontaa ei aktiivisesti tarjota vaan ohjataan kuntaan"

"Käytössä oli yhteinen työtila, mutta asiakkaat lopettivat sen käytön, kun eivät kunnan resurssipulan vuoksi saaneet vastauksia."

"On yrittäjänkin etu, että saa tietystä ajassa tiedon tuen suuruudesta"

Asiakkaat

"Tukihaussa käytän kaupallista suunnitteluohjelmistoa, josta siirrän tiedot tukihakuun ja viimeistelen ne siellä"

"Sain tukisanktion, kun itse ilmoitin edellisen illan lähtöhetkeksi, kuljettaja ilmoitti seuraavan vuorokauden ja teurastamo kolmannen ajankohdan"

"Valvonnoissa tulee paikalle toisistaan tietämättömiä kävijöitä."

"Pieniltä virheiltilta ei voi välttyä kun viranomaisten soveltamisohjeita tulee vasta vuoden edetessä"

"Näin pienellä perhemaatilalla ei millään ehdi selvittää itselleen ja tehdä kaikkia vaadittuja ilmoituksia. Enkä edes osaa käyttää sähköisiä palveluita"

"En halua käyttää aikaa lomitusburokratiaan"

Tavoitetila

Tavoitetilan periaate – maatalousyrityksen toiminnassa syntyvän tiedon hyödyntäminen viranomaisasiointinnissa

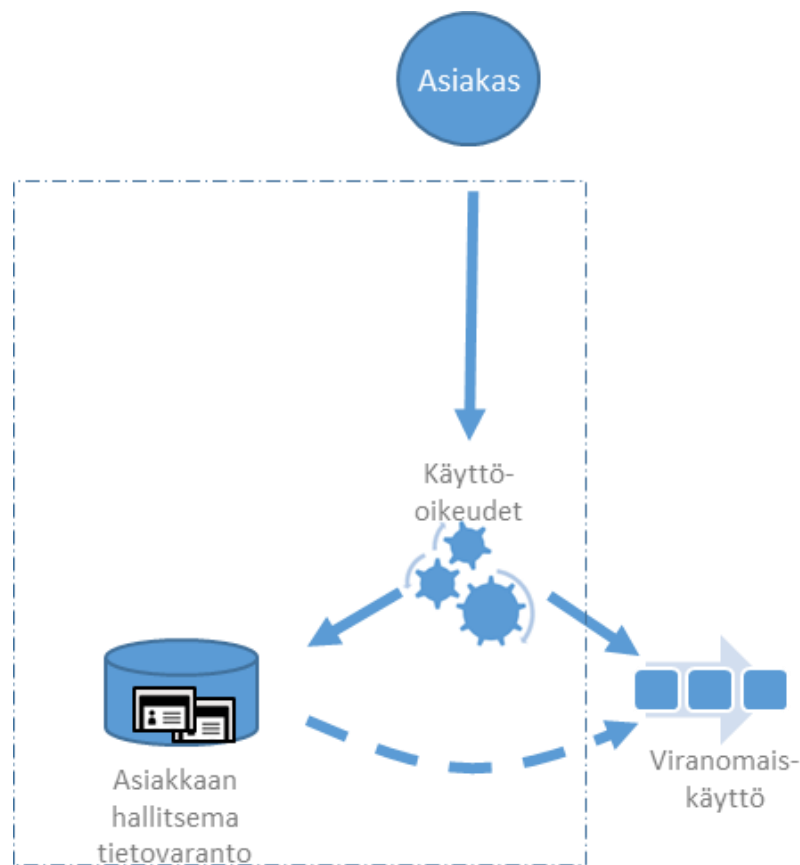
- Tavoitetilassa kasvin- ja eläintuotannon toiminnanharjoittaja kykenee hyödyntämään kerran sähköiseen muotoon tallentamiaan tietoja asioidessaan viranomaisten kanssa
  - Vuositason talous- ja toimintasuunnitelmat tehdään ensisijaisesti sähköisesti yhteiskäyttöisissä kaupallisissa pilvipalveluissa, ja tiedot ovat käytettävissä myös tukihaun pohjaksi. Oman toiminnan sähköinen talous/tuotantokirjanpito siirtyy tarvittavilta osin viranomaisten rekistereihin ja on myös viranomaisten käytössä
  - Kaupallisia suunnittelujärjestelmiä käyttävät kasvin- ja eläintuotannon toiminnanharjoittajat, joita toimialan muuttuessa on yhä suurempi osuus kaikista tilanpitäjistä, pystyvät siirtämään viranomaisasiointiin tarvittavat tiedot palvelukerroksen omaan työtilaan
  - Pienempimuotoisempaa toimintaa harjoittavia toimijoita palvelemaan tehdään vuosisuunnittelun tueksi taulukkomuotoiset pohjat, joilla he voivat siirtää viranomaisasiointiin tarvittavan vuosisuunnittelutiedon palvelukerroksen sähköiseen työtilaan myöhempää asiointia varten
  - Työtilassa (Mydata) säilytettävä asiakaskohtainen tieto helpottaa maataloustukien haussa, viranomaisille tehtävien ilmoitusten teossa ja valvonnassa (ml. Omavalvonta)
  - Myöhemmässä vaiheessa on myös tärkeää sallia ulkopuoliselle kaupalliselle palvelutarjonnalle mahdollisuus olla osa toimijoille tarjottavaa palvelukokonaisuutta palvelukerroksessa
- Tuotanto- ja talousseurannassa syntyvää sähköisessä muodossa olevaa tietoa hyödynnetään viranomaisasiointinnissa
  - Kaupallisia talousseurannan ja tuotannon seurannan järjestelmiä käyttävät maatalousyrittäjät siirtävät syntyvän tiedon sovittavassa muodossa sähköisesti palvelukerroksessa olevaan työtilaan
- Tavoitetilassa viranomaisten rekistereissä olevat tietovarannot ovat kasvin- ja eläintuotannon toimijoiden käytössä viranomaisasiointinnissa
  - aiemmat maatalous- ja investointitukiin liittyvät aineistot, maatila- ja peltorekisteritiedot (Mavi) hukkakaurarekisterien tiedot, eläinten pitoon liittyvät rekisterit, sertifiointitiedot (Evira), mahdolliset yritykseen liittyvät tiedot (PRH, Vero) sekä lupiin liittyvät tiedot (AVI)
- Kasvin- ja eläintuotannon toiminnanharjoittaja itse voi antaa viranomaisille oikeuden näihin tietoihin, jonka jälkeen viranomainen ei voi vaatia yrittäjältä näitä tietoja erikseen

Miten tavoitetilaan päästään?

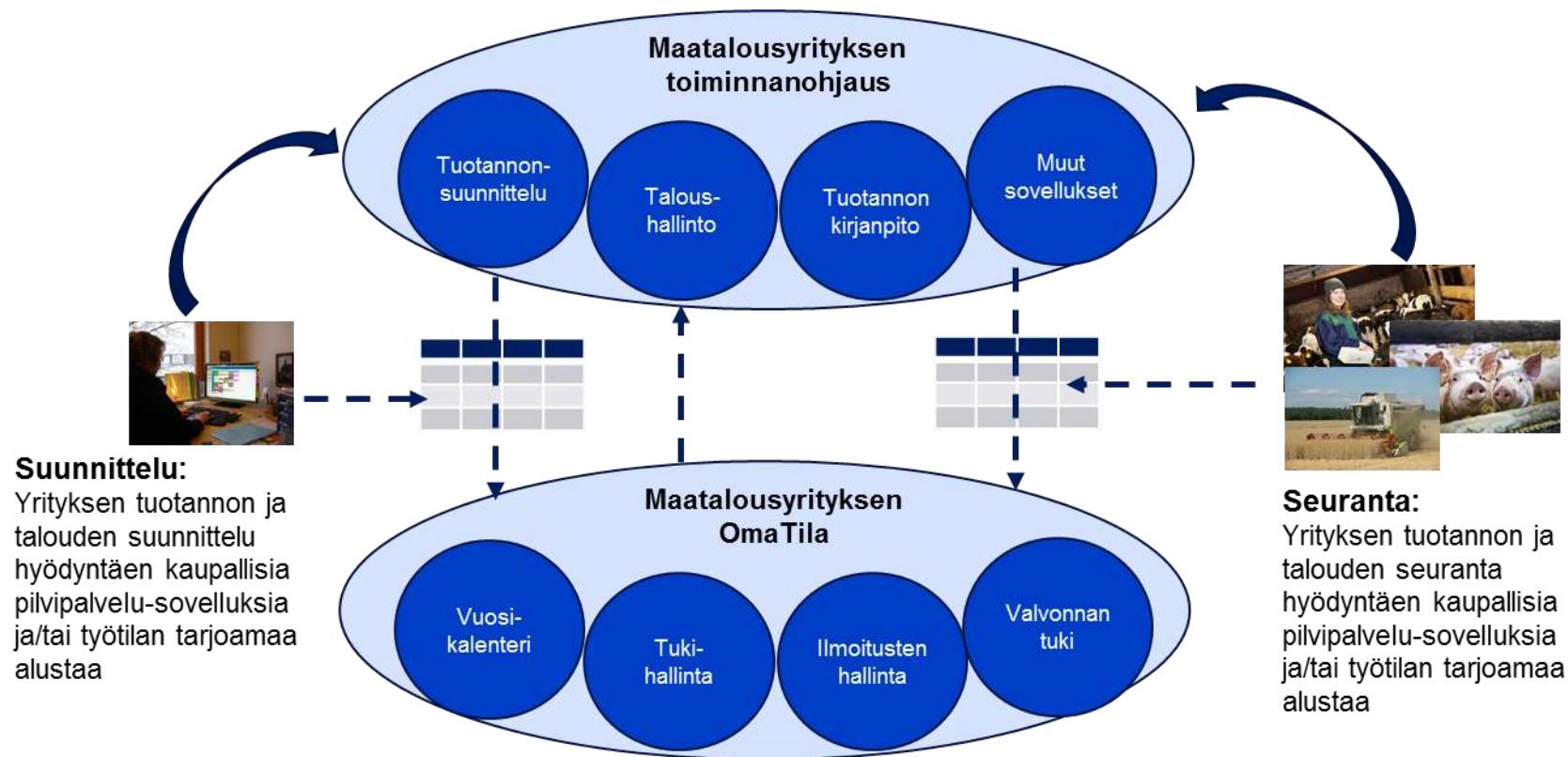
- Vuosisuunnittelu ja sen yhteydessä syntyvä data – tukihakuun tarvittava aineisto syntyy oheistuotteena
  - Pohjana suunnittelulle
    - Pitkän tähtäimen suunnitelma
    - Edellisen vuoden toteuma: talous- ja tuotantotiedot
    - Markkinat, trendit, tutkimukset
    - Omien resurssien tuntemus
  - Tuotanto-, talous- ja rahoitussuunnittelu
    - Rakenteinen digitaalisessa muodossa oleva suunnitelma, jossa tukihauksa tarvittavat tiedot määrämuotoisessa muodossa siirrettäväksi suoraan tukisovelluksiin
    - Kolmannen sektorin ja kaupalliset toiminnanharjoittajat (neuvontaorganisaatiot, pankit) antavat apua suunnitelmien teossa
- Tukien hakeminen ja ilmoitukset
  - Asiakkaan ja viranomaisen tiedot ovat synkronissa (vrt. pankki ja kirjanpitojärjestelmät, off- ja online)
  - Rajapinnat tuki- ja ilmoitusjärjestelmistä/iin (Vipu, Hyrrä, eläinrekisterit) palvelukerrokseen avoimia,
- Tuotanto ja siihen liittyvien tapahtumien kirjanpito - Omavalvonta ja valvonta
  - Omavalvonnan tulokset määrämuotoiseksi ja digitaalseksi
    - Valmiit rakenteiset pohjat, Mydata, avoimet rajapinnat ja rajapinta palvelukerroksen työtilaan
    - Viranomaiselle pääsy Mydataan sen ”omistajan” valtuuttamana
      - Jos valtuutus annettu, viranomainen ei voi enää pyytää samaa tietoa erikseen asiakkaalta
    - Omavalvonnasta saadaan automaattisesti viranomaisten edellyttämät tuotantotiedot (mm. muutokset eläinmäärissä, lannoitustiedot)
    - Rakenteisten pohjien määrittelyn yhteydessä tehdään kriittinen tarkastelu rekisteröitävästä tietotarpeesta suhteessa olemassa olevaan lainsäädäntöön, joiden perusteella arvioidaan lainsäädännön muutostarpeet
  - Valvonta
    - Hallinnollisen valvonnan tiedot ovat saatavilla työtilasta
    - Otospohjaisen valvonnan taustatiedot saatavissa (huom. Mydatan ehdot)
    - Riskipohjaisen valvonnan kohdentaminen tehostuu käytettävissä olevan tiedon avulla (yhdisteltävissä eri viranomaisilta saatavat tiedot)

Asiakkaan omien tietojen ("MyDaten") hyödyntäminen viranomaispalvelussa

- Asiakkaan omassa toiminnassa syntyvän tiedon ("raakadata") omistaa asiakas.
  - Asiakkaan tieto, ml. historiatieto ("Master data") on asiakkaan hallitsemassa tietovarannossa.
- Asiakas myöntää omistamansa tiedon käytön oikeudet muille osapuolille, ml. viranomaiset
  - Oikeudet voivat olla tilannekohtaisia (esim. viranomaisen pyynnöstä, luvitus) tai pysyviä oikeuksia (määriteltyyn tiettyyn tarkoitukseen, esim. omavalvontaan, raportointiin, valvontaan ja opastukseen)
- Asiakkaan hallitseman tietovarannon ja sen viranomaisrajapinnan voi tarjota kaupallinen palveluntuottaja (jatkossa palveluoperaattori) tai myös viranomainen toimialakohtaisesti (esim. liikenne, maatalous, sote:n järjestäminen, ohjaus ja valvonta).
  - Jotta toiminta olisi luonnostaan viranomaiselle kuuluvaa, tulee asiakkaan ja viranomaisyhteyden olla luonteeltaan pysyväluonteista (esim. jatkuva elinkaaren aikainen omavalvonta-valvonta)
- MyDaten rooli kasvi- ja eläintuotannossa kasvaa tietoa tuottavien ja tarvitsevien osapuolten lisääntyessä. Tämä mahdollistaa, että viranomainen hallinnoi vain viranomaistoiminnalle olennaisia tietoja. Lisäksi asiakas voi säilyttää toiminnassa tarvittavaa tietoa omassa hallinnassa halutussa paikassa. Säästöt ovat merkittäviä kun asiakas voi valtuuttaa viranomaisen katsomaan tietoa MyDatasta tarvittaessa esim. riskipohjaista valvontaa varten.
- MyData toteuttaa palvelukerroksen "raakadata"-mallin.

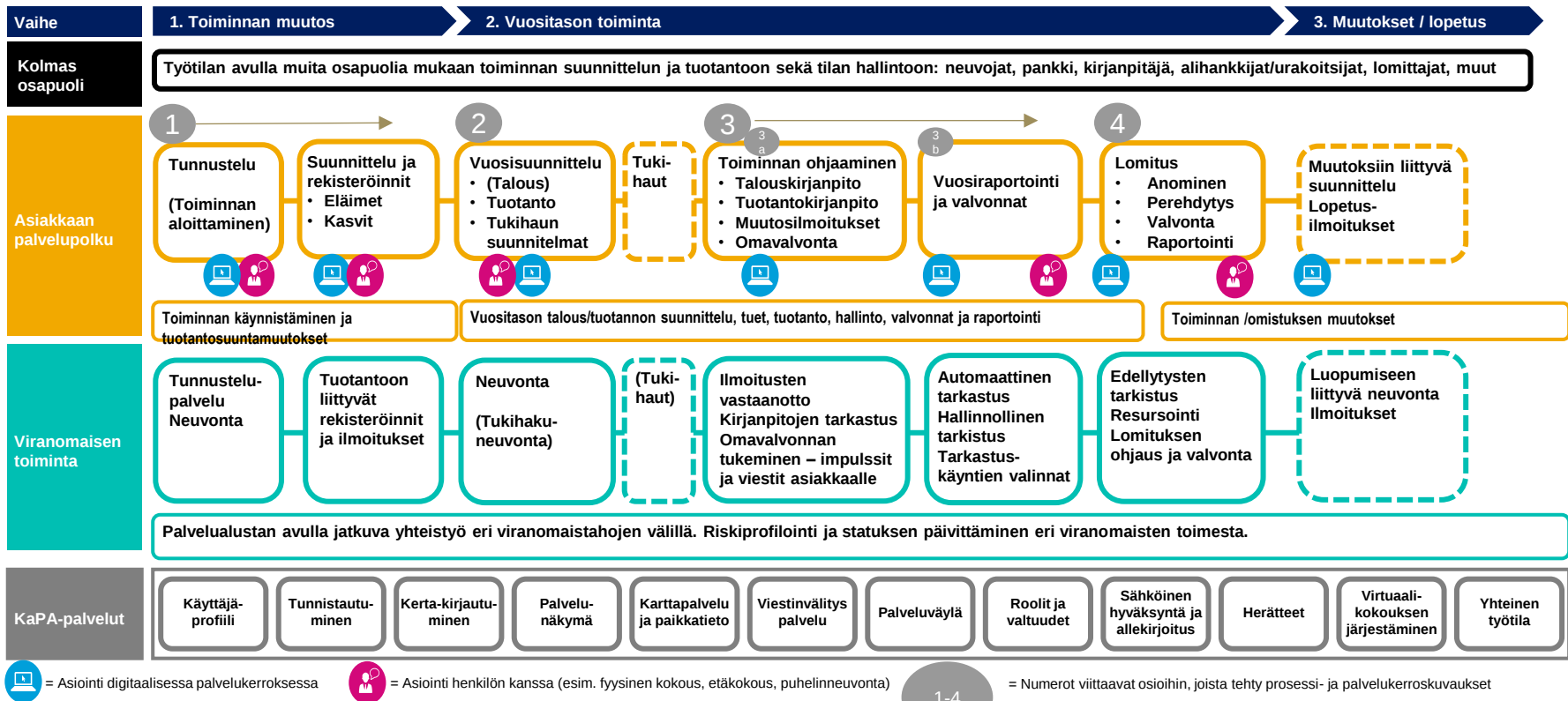
Kasvin- ja eläintuottajan vuosi – Tietojen tuottamisen ja hyödyntämisen tavoitetilä

Elinkaari- tavoitetilan palvelupolku

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaari palvelut

Vaihe 1: Toiminnan muutos (1)

Vaihe	1. Toiminnan muutos (tilan aloitus, maa-alan osto/vuokraus, sukupolven vaihdos)
Palvelupolku	Tunnustelu, suunnittelu, rekisteröinnit
Kolmas osapuoli	• Neuvontaorganisaation edustaja pyynnöstä (sähköisesti)
Asiakas	• Harkitessaan hankintaa tai sukupolvenvaihdosta asiakas hyödyntää erilaisia tieto- ja neuvontakanavia (neuvontaorganisaatiot, oppaat, internet-sivustot) • Yksinkertaiseen neuvontaan on käytettävissä on keskitetty viesti/chat-kanava (esim. kansallineuvonta.fi-kanavasta), joka ohjaa viranomaisvelvoitteisiin liittyvissä asioissa Suomi.fi-palvelun kautta tunnustelu-palveluun (Tiedon tunnustelupalvelusta hän voi löytää myös suoraan Suomi.fi palvelusta tai palvelun markkinointiviestinnästä, viranomaisten internet-sivuilta ja alkutuotannon etujärjestöjen sivuilta) • <i>Hankintaa tai sukupolven</i> vaihdosta harkitseva henkilö hyödyntää tunnustelupalvelua selvittääkseen muutoksen aiheuttamista viranomaisvelvoitteista, mahdollisista tukiin liittyvistä toimenpiteistä (esimerkiksi nuoren viljelijän tuesta) ja tukioikeuksiin liittyvistä siirroista • Suomi.fi:n tunnustelu –palvelun kautta asiakas rekisteröityy tuotannon toimijaksi ja <u>samalla sähköisen työtilan omistajaksi/käyttäjäksi</u>. • Työtilaan rakennetaan viranomaisten rekistereistä automaattisesti tarvittava toimitaan liittyvä tausta (henkilön, yrityksen, toimintasuunnitelman ym. pohjat) • (Yrityksen perustaminen: ei käsitellä tässä) • Asiakas voi myös hyödyntää maatalouden keskitetyn viranomaisneuvonnan palveluja hyödyntäen eri kanavia (sähköiset tietopalvelut, chat, puhelinpalvelu) tai paikallista neuvontaa (ajanvaraus) • Asiakas rekisteröi uuden tilan/eläinten pidon muutokset maatilarekisteriin, peltolohkokorekisteriin ja/tai eläinrekistereihin tilalle perustetun sähköisen työtilan kautta noudattaen tunnustelupalvelussa saamia ohjeita • Tämän jälkeen maatilayrityksen rekisteritiedot ovat käytössä jatkossa tarvittavien lupien ja mahdollisten maataloustukien haussa • Asiakas siirtyy perustamisen jälkeen tilan vuosisuunnitteluun
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	• Keskitetyn viranomaisneuvonnan organisointi (chat, puhelinneuvonta). • Keskitetty sähköinen asiakasta ohjaava tietopalvelukokonaisuus erilaisia muutostilanteita varten. Palvelua hyödynnetään myös tunnustelupalvelussa. Toimialan viranomaiset ovat vastuussa palvelun sisällöstä • Tilan perustaminen/tilan osto • Sukupolvenvaihdos • peltolohkovuokraus • Ilmoitukset ja rekisteröitymiset mahdollistaminen sähköisesti työtilan kautta (korvaa kymmeniä ja kymmeniä erilaisia 1-8 sivun lomakkeistoja)

Vaihe 1 - Toiminnan muutos: Palvelukerroksen toiminnallisuudet

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	Toiminnan muutos						
Viranomaisen toiminta	Neuvonta						
	UUSI Paikkasidonnaisten valvontatietojen syöttö						
Palvelukerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku *	Sisällöt, ohjeet *	Luvan/ilmoituksen lähetyt *	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos	Valvontatiedon syöttö	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta	Kumppaniverkoston hallinta
	Lupatarve-analysaattori *	Palvelukatalogi	Aineiston syöttö *	Ajanvaraus	Virtuaalikokous *	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaaja *
	Asiointikansio *	Käyttäjäprofiili *	Tietojen esittäytö	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemuskohtainen työtila	Valvontakalenteri	Valvontatapahtuman kirjaus
	Viestinvälityksen metatietopalvelu *	Toimintapaikkojen paikkatiedot *	Chat *	Kuuleminen, kommentointi	Palaute	Kansalaishavaintojen hallinta	UUSI Palvelun yleisneuvonta - Kansalaisneuvonta *
	Muutoksenhaku (myös asianosainen)	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkömä	UUSI: Rahoitustuki-mahdollisuuksien analysaattori	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi-viestinvälityspalvelun avulla)	UUSI Omavalvonta-tietojen tallennus	UUSI Muistutukset ja velvoitteet, vuosikello
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayritysrekisteri (Mavi)	Peltolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA Iomanetti Lomittajarekisteri	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi Asiakas	

Vaihe 2: Vuositason toiminta

Vuosisuunnittelu(2)

Vaihe	2. Vuositason toiminta
Palvelupolku	Vuosisuunnittelu
Kolmas osapuoli	• Neuvontaorganisaation edustaja
Asiakas	• Asiakas suunnittelee uutta tuotantokauttaan perustuen omaan tuotantohistoriaansa, omiin tavoitteisiinsa ja hyödyntäen ulkopuolista tietoa (markkinat, toiminnanharjoittajat, rahoittajat, ostajat, lehdet, ym.) • Talouden tavoitteensa, rahoitustarpeet • Tuotannon ja sen edellytetyn resursoinnin tavoitteensa • Tukimahdollisuudet osana omaa taloutta • Suunnittelun pohjana on aiempien vuosien sähköinen historiatieto (keskeisesti omissa järjestelmissä). • Asiakas käyttää ensisijaisesti monen osapuolen osallistumisen mahdollistavia kaupallisia pilvipalveluja ja ostaa suunnittelun tueksi neuvontaorganisaatioita tai yksityisiä maatalousneuvoja (suuremmat tuotantoyksiköt). Suunnitteluohjelmistoja (ja neuvoja) käyttävät asiakkaat siirtävät viranomaisasiointiin tarvittavat tiedot sähköisesti työtilan <u>Asiointikansioon</u> (tai valtuuttavat <u>Kumppaniverkoston hallintaa</u> hyödyntäen neuvojaa tekemään tiedonsiirron). Tiedot siirtyvät haluttaessa myös suoraan tukijärjestelmään (Vipu, Hyrrä) • Asiakas voi myös käyttää yksinkertaista syöttöalustaa siirtääkseen manuaalisesti tehdyn suunnitelman tarvittavat tiedot (<u>Aineiston syöttö-palvelu</u>) sähköiseen työtilaan ja hyödyntää niitä tukihauksa • Asiakas muodostaa vuosikalenterin itselleen hyödyntäen <u>Rahoitustukianalysaattoria</u> (tukisäännöt, hakuaikataulut, käsittelyaikataulut, maksuaikataulut) • (Tukihakua ei käsitellä tarkemmin tässä): tukihauksen valmistelussa asiakkaalla on viranomaistietojen kanssa yhtenäinen ajantasainen tieto omissa järjestelmissään (Aineiston syöttö), jossa tukihauksen edellyttämä tieto valmistuu muun suunnittelun yhteydessä, ja josta se siirtyy työtilan kautta/rajapinnan kautta tukijärjestelmään (Vipu) hyödyntäen Aineiston syöttö –palvelua.
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	• Viranomainen toteuttaa keskitetysti vuosisuunnittelun tueksi sähköisen tietopalvelun • Viranomainen järjestää keskitetyn neuvontapalvelun (chat/puhelin) • Viranomainen päivittää vuosittain tukisääntömuutosten ja tukihakuaikataulut rahoitustukianalysaattoriin • Viranomainen huolehtii tiedonsiirron toimivuudesta viranomaisten järjestelmiin.(esim. Vipu, Hyrrä, peltolohko-, maatila- ja eläinrekisterit)

Vaihe 2: Vuositason toiminta: Vuosisuunnittelu(2)

Palvelukerroksen toiminnallisuudet

Kolmas osapuoli												
Asiakkaan palvelupolku	Vuositason toiminta											
Viranomaisen toiminta	Neuvonta											
	UUSI Paikkasidonnaisten valvontatietojen syöttö											
Palvelu- kerroksen toiminnalli- suudet	Tiedonhaku	Sisällöt, ohjeet	Luvan/ilmoituksen lähetyt	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos	Valvontatiedon syöttö	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta	Kumppaniverkoston hallinta					
	Lupatarve- analysaattori *	Palvelukatalogi *	Aineiston syöttö *	Ajanvaraus *	Virtuaalikokous	Asialistan muokkaus *	Asiakkaan ruudunkaappaaja *					
	Asiointikansio	Käyttäjaprofiili	Tietojen esittäyt *	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemuskohmainen työtila	Valvontakalenteri	Valvontatapahtuma kirjaus *					
	Viestinvälityksen metatietopalvelu *	Toimintapaikkojen paikkatiedot	Chat *	Kuuleminen, kommentointi	Palaute *	Kansalaishavaintojen hallinta	UUSI Palvelun yleisneuvonta - Kansalaisneuvonta					
	Muutoksenhaku (myös asianosainen) *	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkymä *	UUSI: Rahoitustuki- mahdollisuuksien analysaattori	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi- viestinvälityspalvelun avulla) *	UUSI Omavalvonta- tietojen tallennus	UUSI Muistutukset ja velvoitteet, vuosikello *					
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayritysrekisteri (Mavi)	Peltolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit					
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA lomanetti Lomittajarekisteri	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi <table><tr><td>Asiakas</td><td>Asiakas/</td><td>Uusi</td></tr><tr><td>viranomaisen</td><td>Asiakas</td><td>Asiakas</td></tr></table>		Asiakas	Asiakas/	Uusi	viranomaisen	Asiakas
Asiakas	Asiakas/	Uusi										
viranomaisen	Asiakas	Asiakas										

Vaihe 2: Vuositason toiminta

Toiminnan ohjaaminen (3a)

Vaihe	3a. Kirjanpidot, omavalvonta, ilmoitukset
Palvelupolku	Toiminnan ohjaaminen
Kolmas osapuoli	- Kirjanpitäjä (tarvittaessa) - Ohjelmistotoimittajat, (rajapinnat sähköiseen työtilaan ja sitä kautta viranomaisten järjestelmiin toimialan kaupallisista suunnittelu/tuotannon ohjaus/kirjanpito/raportointiohjelmistoista)
Asiakas	Asiakkaan toiminnasta syntyvä tuotanto- ja taloustieto syntyy ja käsitellään tuotantovuoden aikana asiakkaan omissa tietojärjestelmissä (suuret toiminnanharjoittajat) tai kerätään paperimuotoisena (pienet toiminnanharjoittajat). Tietojärjestelmäkäyttäjien määrä lisääntyy tuotannon keskittyessä ja tilakokojen kasvaessa. Vilja-, rehu- ja eläintiloille on tarjolla toimialalle erikoistuneiden järjestelmätuottajien toimittamia sovelluksia/pilvipalveluita, joista viranomaisvelvoitteisiin liittyvän tiedon siirto voidaan toteuttaa määritellyssä muodossa palvelukerroksessa sijaitsevaan asiakkaan työtilan <u>asiointikansioon</u> - Talouskirjanpito hoidetaan itse tai kaupallisessa yrityksessä (ns. pilvipalvelu), - Tuotantokirjanpito hoidetaan itse tai kaupallisessa yrityksessä (ns. pilvipalvelu). Tuotantokirjanpitoon voi siirtyä tietoja myös operatiivista järjestelmistä (kuten viljelykalustosta mobiilisti). - Asiakas/hänen valtuuttama palvelutuottaja siirtää sovitun muotoiset tukiin, ilmoituksiin ja valvontaan liittyvät tiedot omista sähköisistä palveluista palvelukerroksen työtilan <u>asiointikansioon</u> automaattisesti hyödyntäen Aineistosyöttö-palvelua (suuret toiminnanharjoittajat) - Asiakas syöttää tukiin, ilmoituksiin ja valvontaan liittyvää tietoa käsin hyödyntäen <u>rakenteista tiedonsyöttöalustaa</u> ja antaa viranomaiselle halutut valtuutukset tietoon (etukäteen tai vasta tilannekohtaisesti). - Omavalvontatiedot sisältävä kirjanpito voidaan siirtää sähköiseen työtilaan automaattisesti tai käsin hyödyntäen <u>rakenteista tiedonsyöttöalustaa</u> ja antaa viranomaiselle halutut valtuutukset tietoon (etukäteen tai vasta tilannekohtaisesti). - Viranomaisten edellyttämät ilmoitukset tuotannosta (karja, rehu, ym.) voidaan siirtää omasta tuotantokirjanpidosta/omavalvontatiedoista suoraan työtilan <u>asiointikansioon</u> ja sieltä viranomaisten järjestelmiin/rekistereihin.
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	Viranomainen saa ilmoitustiedot suoraan omiin järjestelmiinsä/rekistereihin, tai voi hakea niitä tilannekohtaisesti asiakkaan työtilasta asiakkaan antaman yleisen tai tilannekohtaisen valtuutuksen mukaisesti.

Vaihe 2: Vuositason toiminta

Vuosiraportointi ja valvonnat (3b)

Vaihe	3b. Vuosiraportointi ja valvontoihin osallistuminen
Palvelupolku	Vuosiraportointi ja valvonnat
Kolmas osapuoli	Kirjanpitäjä (tarvittaessa)
Asiakas	- Viranomaisen tarvitsema vuosiraportointi muodostuu merkittävässä määrin jo automaattisesti työtilaan sähköisesti (tai käsin) tallentuneesta tiedosta - Sähköiset omavalvontatiedot ja tuotantokirjanpitoliedot - Kirjanpidon yhteenvetotaso - Tuotannon ilmoitukset (Evira eläinrekisteri) - Muut viranomaisen hallinnollinen tarkastuksen edellyttämät asiakirjat - Asiakas antaa luvan tietojensa käytöstä (valtuutus) ennalta määriteltyihin tarkoituksiin (Mydata). Vaihtoehtona lupa tietojen käyttöön annetaan vasta, kun viranomainen niitä pyytää. - Osa valvontatoimenpiteistä ovat tukisäädöksiin perustuen pakollisia ja perustuvat satunnaisotantaan. Asiakas antaa oikeutuksen etukäteen tutustua hänen omiin tietoihin (ml. Omavalvonnan raportit). - Asiakas voi myös tuoda tarvittavaa tietoa sähköisesti työtilan asiointikansioon valvovan viranomaisen pyynnöstä. Vaihtoehtona asiakas (tai kirjanpitäjä) esittelee tiedot/aineistot valvontakäynnin yhteydessä. - Asiakas saa viestin tulossa olevasta valvonnasta, ja voi itse vaikuttaa osaan valvonnan aikataulutuksesta. - Valvontaraportit ovat heti hyödynnettävissä mm. omavalvontaa varten sähköisessä työtilassa.
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	(sähköinen analysointi): Viranomainen määrittelee valvonnan kohteet asiakkaan raportointitietojen perusteella riskipohjaisesti aina, kun mahdollista. Asiakkaat, joiden tiedot eivät ole käytettävissä, ovat aina mukana otosta määriteltäessä. - Viranomainen ilmoittaa valvonnasta viestinvälityksen avulla asiakkaalle valvontakäynnin ajankohdasta asiakkaan työtilaan

Vaihe 2: Vuositason toiminta: Toiminnan ohjaaminen (3a), vuosiraportointi ja valvonnat (3b)

Palvelukerroksen toiminnallisuudet

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	Kirjanpidot, valvonta, vuosiraportointi						
Viranomaisen toiminta	Ilmoitukset, valvonta						
Palvelukerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku *	Sisällöt, ohjeet *	Luvan/ilmoituksen lähetyt *	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos *	Valvontatiedon syöttö *	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta *	UUSI Paikkasidonnaisten valvontatietojen syöttö
	Lupatarve-analysaattori	Palvelukatalogi	Aineiston syöttö *	Ajanvaraus	Virtuaalikokous *	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaja
	Asiointikansio	Käyttäjäprofiili	Tietojen esittäytö	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemuskohmainen työtila	Valvontakalenteri *	Valvontatapahtuman kirjaus *
	Viestinvälityksen metatietopalvelu *	Toimintapaikkojen paikkatiedot *	Chat *	Kuuleminen, kommentointi *	Palaute	Kansalaishavaintojen hallinta	UUSI Palvelun yleisneuvonta - Kansalaisneuvonta
	Muutoksenhaku (myös asianosainen)	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkyä	UUSI: Rahoitustuki-mahdollisuuksien analysaattori	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi viestinvälityspalvelun avulla) *	UUSI Omavalvonta-tietojen tallennus *	UUSI Muistutukset ja velvoitteet, vuosikello *
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayritysrekisteri (Mavi)	Peltolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA lomanetti Lomittajarekisteri	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi	
						"Toiminnallisuus - nimi" Asiakas Asiakas/ viranomainen Uusi Asiakas	

Lomituksen/Lomitustoiminnassa siirtyminen tavoitetilään

- Lomitus on osa maatalousyrittäjän sosiaaliturvaa
  - Lomitus on eläinmääriin perustuva, ja siinä on selkeät säännöt
  - Lomituksen rinnalla on myös ns. sijaisapujärjestelmä, joka on erittäin monimuotoinen ja sen päätöksenteko ja tulkinta vaatii asiantuntijuutta
  - Kyse on lomittajien osalta myös merkittävästä työturvallisuushaasteesta
    - ➔ sähköinen hakeminen, automaattitarkastukset, keskitetty tuki (chat, puhelin) lomittettavan ja lomittajan välinen sähköinen yhteydenpito
- Lomitustoiminta kehittyy ja tarve keskittyy
  - 2016 lakiuudistuksella haettu jo n. 20 M€ säästöjä
    - Tarve vähenee edelleen yrittäjien vähetessä; Maatalousyritysten määrä kasvaa, ja ne eivät saa tukea.
    - Järjestelmän sisäistä toimintaa tehostetaan.
    - Kuntien yhteisiä lomituskuntia on 45 kpl. Hallintoa vähennetään. Myös toiminta keskittyy alueellisesti.
  - Lomituksen järjestämisvastuuta ollaan siirtämässä maakunnille, jolloin myös kunnalliset lomittajat siirretään maakunnan työntekijöiksi.
    - ➔ Hallintopalvelujen keskittäminen. Sähköiset välineet hallinnoinnin, seurannan, maksamisen tueksi
- Myös MELA:n nykyinen ”järjestäjä”-rooli joudutaan asemoimaan uudelleen
  - Maakunta järjestäjänä
    - ➔ on mielekästä rakentaa kaikille maakunnille yhteinen uusi sähköinen palvelukokonaisuus, resurssit keskitetty/maakunnissa

Vaihe 2: Lomitus (4)

Vaihe	4. Lomitus
Palvelupolku	Kasvin- ja eläintuotannon elinkaaripalvelut
Kolmas osapuoli	MELA, Sähköinen Lomitusnetti (lomitushaku/hallintajärjestelmä) → Jatkossa maakunnan järjestämä sähköinen palvelukokonaisuus (aluksi Mela:Ita?)
Asiakas	- Loman hakeminen sähköisesti (automaattinen sähköinen tarkastus loman saannin edellytyksistä, automaattivahvistus) - Kohteen tietojen antaminen sähköisesti, katselmukseen osallistuminen tarvittaessa, chat, sähköinen katselmus - Lomittajan valinta (sähköisesti: kokemus, peukutukset ym.) tai osoitetun lomittajan hyväksyntä (sähköisesti), perehdyttäminen tarpeellisessa määrin (sähköisesti, chat, käynti) - Lomittaja suorittaa lomituksen (1 pv-4 vko) - Lomittajan sähköinen työaikakirjaus (mobiilikirjaus, viestit sähköisesti, chat, pääsy tietoihin ja viestit sähköisesti myös asiakkaalle) - Lomittajan mahdollinen valvontakäyntipyyntö (mobiilikirjaus, viestit sähköisesti, chat, pääsy tietoihin ja viestit sähköisesti myös asiakkaalle) - Lisäksi itse järjestetty lomitus sähköisesti: haku – päätös - maksaminen sähköistä tositetta vastaan. - Lisäksi sijaisapujärjestelyihin liittyvä sähköinen neuvonta, keskitetty chat/puhelin
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	- Lomittajat siirtyvät maakuntiin (?) - Lomittajatietojen ja varauskalenterin ylläpito sähköisesti (järjestäjä, lomittajat); uusi MAAKUNTIEN YHTEINEN lomittajarekisteri. Myös asiakkaalle pääsy lomittajatietoihin. - Sähköinen tarkastus edellytyksistä: Mavin tukirekisteri / Eviran eläinrekisteri / uusi tulorekisteri (taloudelliset edellytykset) - Kohteen tietojen läpikäynti sähköisesti; fyysinen katselmus tarvittaessa - Valvontakäynnin allokointi sähköisesti /mobiilisti (tarvittaessa) (Työajan käytön valvonta)

Vaihe 2 – Lomitus (4): Palvelukerroksen toiminnallisuudet

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	Lomitus						
Viranomaisen toiminta	Ohjaus						
Palvelukerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku *	Sisällöt, ohjeet *	Luvan/ilmoituksen lähetyt	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos	Valvontatiedon syöttö	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta *	UUSI Paikkasidonnaisten valvontatietojen syöttö
	Lupatarve-analysaattori	Palvelukatalogi	Aineiston syöttö	Ajanvaraus *	Virtuaalokokous	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaaja
	Asiointikansio	Käyttäjäprofiili	Tietojen esittäyt *	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemukohtainen työttila	Valvontakalenteri	Valvontatapahtuman kirjaus
	Viestinvälityksen metatietopalvelu	Toimintapaikkojen paikatiedot *	Chat *	Kuuleminen, kommentointi	Palaute	Kansalaishavaintojen hallinta	UUSI Palvelun yleisneuvonta - Kansalaisneuvonta
	Muutoksenhaku (myös asianosainen)	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkymä	UUSI: Rahoitustuki-mahdollisuuksien analysaattori	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi-viestinvälityspalvelun avulla)	UUSI Omavalvonta-tietojen tallennus	UUSI Muistutukset ja velvoitteet, vuosikello
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayrityksrekisteri (Mavi)	Peltolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA lomanetti Lomittajarekisteri	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi	
							Uusi Asiakas

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaari- tavoitetilasta tarkemmin

Vaihe	1. Toiminnan käynnistys/muutos	2. Vuositason toiminta	3. Muutokset/lopetus		
Muutokset maaseutu-yrityksen toimintaan	- Eri osapuolten ohjaus mm. markkinoinnilla ja sähköisellä informaatiolla tunnustelupalveluun - Rekisteröintiin sähköistäminen ja virtaviivaistaminen - Rekisteröintitietojen hyödyntäminen vuositason toiminnassa ja itsevalvonnassa - Liittyminen työtilaan tunnistettuna käyttäjänä heti rekisteröinnin tapahtuessa	- Sähköiset vuosisuunnitelmat kaupallisilla ohjelmistoilla, joista tieto siirtyy tukihakuihin - Aiemmat suunnitelmat tukihaun osalta käytettävissä sähköisesti - Tukihakujen tietojen formaalin oikeellisuuden sähköinen tarkastaminen 3. osapuolten maksullisena palveluna?	- Omaavallannon standardoidun tietojoukon tuottaminen omista sähköisistä (pilvipalvelu, talous/ tuotanto) järjestelmistä työtilaan - Lupa omaavallontatietojen selektiiviseen avaamiseen viranomaisille neuvonnan, ohjauksen ja myös valvontojen pohjaksi - Hallinnollisen tarkastuksen (tukiin liittyvät) tiedot sähköisenä työtilassa - Sähköiset ilmoitukset omista sähköisistä järjestelmistä viranomaisille - Herätteet ja ilmoitukset velvoitteiden hoitamisen tueksi - Herätteet valvonnoista ja ajankohdan sopiminen sähköisesti siltä osin kun mahdollista	- Vuosilomien hakeminen sähköisenä, päätös automaattisesti - Oman lomituskokonaisuuden "tilannekuvan" tuottaminen lomittajalle ja lomittajan työjohdolle - Lomitusajankohdan ja itselle soveltuvan lomittajan sähköinen "match-making" - Sähköinen (monikanavainen) yhteydenpito lomituksen aikana, ml. Omaavallonta-kirjausten kautta - Äkillisten / lyhytaikaisten lomitustarpeiden sähköinen ja monikanavapalvelu	- Sähköiset rekisteri-ilmoitukset ja lopetusilmoitukset sisältäen tarkistukset, että toimitaan oikein ilmoitusajankohtien osalta - Sähköinen tunnustelupalvelu lopettamiseen liittyvistä eri näkökohdista (sukupolvenvaihdos, verotus, ym.) ?
Muutokset viranomaisen toimintaan	- Kolmansien osapuolten (markkinoinnin) hyödyntäminen aloittavan tahon ohjaamiseksi tunnustelupalveluun - Annetavan tuen sähköistäminen ja keskittäminen monikanavaisesti - Manuaalityöt (ml. tietojen tallentaminen) pois rekisteröinneistä - Sähköiset palvelut tarjotaan työtilan kautta tunnistetulle asiakkaalle	Tukihakuun liittyvien järjestelmien Kapa-rajapinta ja virhetarkistusten lisääminen erityisesti toimitettaessa tukihaun tietoja palvelukerroksen kautta	- Sähköisten tietojen ennalta hyödyntäminen hallinnollisessa, otospohjaisessa ja riskipohjaisessa valvonnassa - Ei-pakollisten käyntien vähentäminen sähköisen tiedon, omaavallontatiedon ja riskianalyysin pohjalta - Asiakkaan tukeminen onnistumisessa - Herätteiden ja ilmoitusten tuottaminen ensisijaisesti automaattisesti - Viranomaisten yhteiskäytössä olevat valvontakalenterit ja herätteiden tuottaminen asiakkaille	- Hallinnollisen päätöksenteon osittainen automatisointi - Äkillisten tarpeiden selvittelyn keskitetty palvelukeskus - Paikallisen työjohdon, lomittajan ja asiakkaan sähköinen yhteydenpito ja neuvontakanava lomituksen aikana: sähköinen tuotannon kirjaaminen välineenä	Sähköinen ja keskitetty neuvontapalvelu
Muut muutokset	Viranomaistoiminnan keskittäminen yhteisiksi ja maakuntiin	Keskitetty tai 3. osapuolten tarjoamat palvelut niille, jotka eivät kykene toimimaan sähköisesti	Riskipohjaisuuden lisääminen toiminnassa	Lomituksen hallinto- ja tukipalvelujen keskittäminen yhteisiksi ja maakuntiin	

3. Investoiva maaseutuyritys

Nykytila

Investoiva maaseutuyritys- nykytilan lähtökohdat

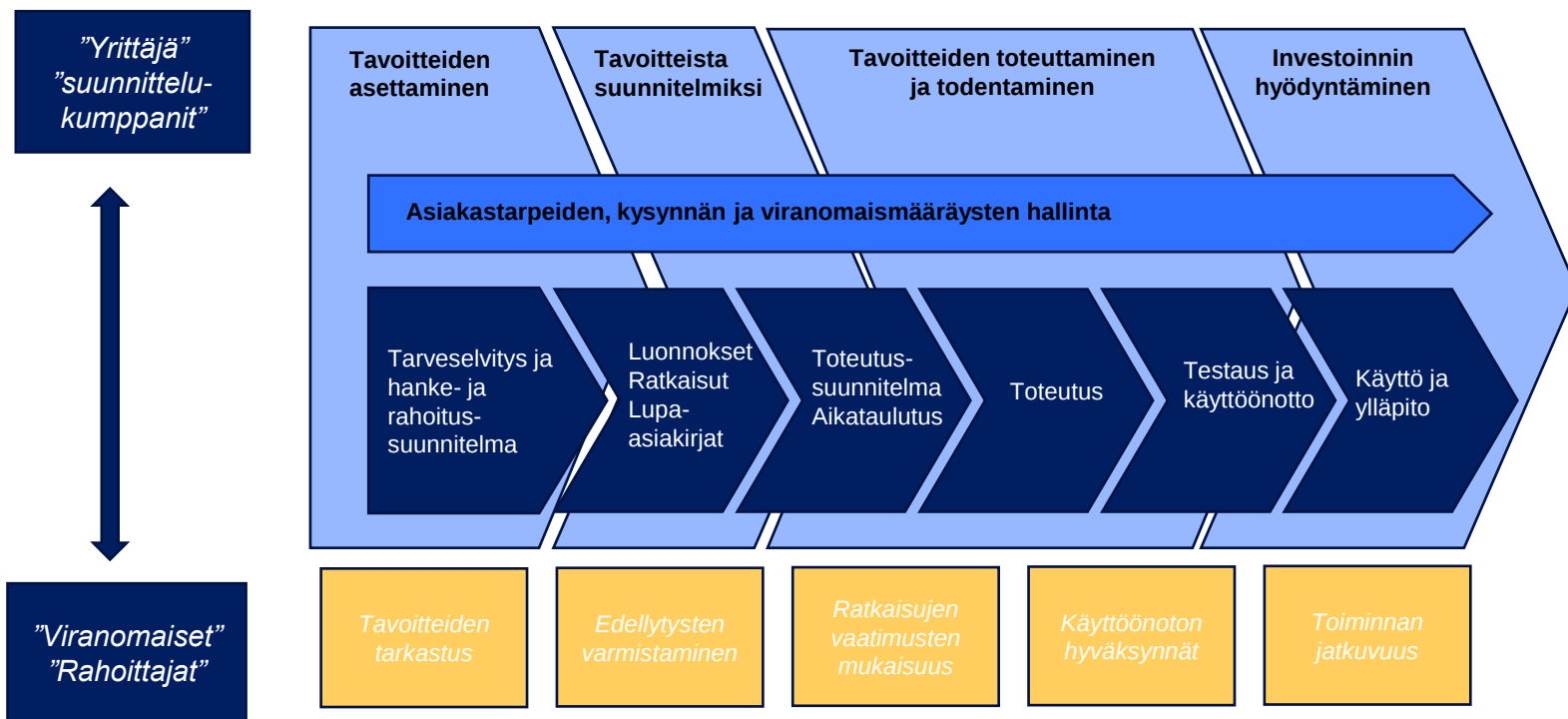
(PNA 241/2015)

- Maataloutta harjoittavien yritysten investointeja on mahdollista tukea julkisella rahoituksella mm:
  - Lypsy- ja nautakarjataloudessa, sikataloudessa, siipikarjalihan, lammas- ja vuohitaloudessa ja hevostaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit – mm navetat
  - Mehiläis- ja turkistaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit sekä kone- ja laitehankinnat.
  - Kasvihuonetuotannossa tarvittavat rakentamisinvestoinnit
  - Salaojitus
  - Sadonkorjuukoneet yhteiskäyttöön
  - Viljan tai heinän kuivaamiseen tarkoitetun kuivaamon rakentamisinvestoinnit sekä vaunukuivureiden hankinnat.
- Lisäksi on mahdollista saada valtiontakausta seuraaviin investointeihin
  - Lypsy- ja nautakarjatalouden, sikatalouden, lihasiipikarjatalouden, lammas- ja vuohitalouden, hevostalouden, turkistalouden ja kasvihuonetuotannon investointiin liittyviin lainoihin. Valtiontakauksen enimmäismäärä investointia kohden on 500 000 euroa.
- Muut maaseutuyritykset voivat lisäksi saada rahoitusta
  - Yrityksen perustamiseen, investointeihin ja investoinnin toteutettavuustutkimuksiin

Investoiva maaseutuyritys – tunnistettuja haasteita

- Lupien ja rahoitushakemusten käsittelyajat eivät tue asiakkaan suunnittelu- ja valmistelutyötä. On myös mahdollista, että yritys voi saada luvan, mutta ei julkista rahoitusta, jolloin hanke saattaa jäädä toteutumatta.
- Varainhoidon valvonta
  - Vanhat rahoitushakemukset eivät ole suoraan yrityksen hyödynnettävissä hakemusvaiheessa
  - Koko prosessissa on paljon eri toimijoita ja paljon tarkastuksia, joista osa tulee EU:n vaatiman valvonnan myötä. Viranomaisten yhteistyö valvonnoissa on vähäistä.
  - Investointitukien maksatus edellyttää kustannusten raportointia ja erittelyjä useasta eri näkökulmasta. Kustannusten raportointi sisältää erilaisia ohjeita.
  - Saatujen tukien valvonnassa asiakas ei ole aina tietoinen siitä mitä tukien valvontaan kuuluu ja miten valvontaprosessi etenee
- Hallinnollinen tarkastus (ELY) – joka liittyy päätöksen valmisteluun ja tukipäätökseen
  - Tukipäätös(hyväksyminen/hylkäys)
  - maksatuspäätös (voi edellyttää käyntiä paikanpäällä eli tehdä lopputarkastus)
- Otantatarkastus (Mavi)
  - Hallinnollisen tarkastuksen varmistus (1%) – 2018 alusta tätä ei enää tehdä
  - Valitaan kohteet siten että tuesta tulee katettua 5% (200-300 kohdetta yhteensä)

Tukirahoituksen ja lupien haku osana investoinnin läpivientiä

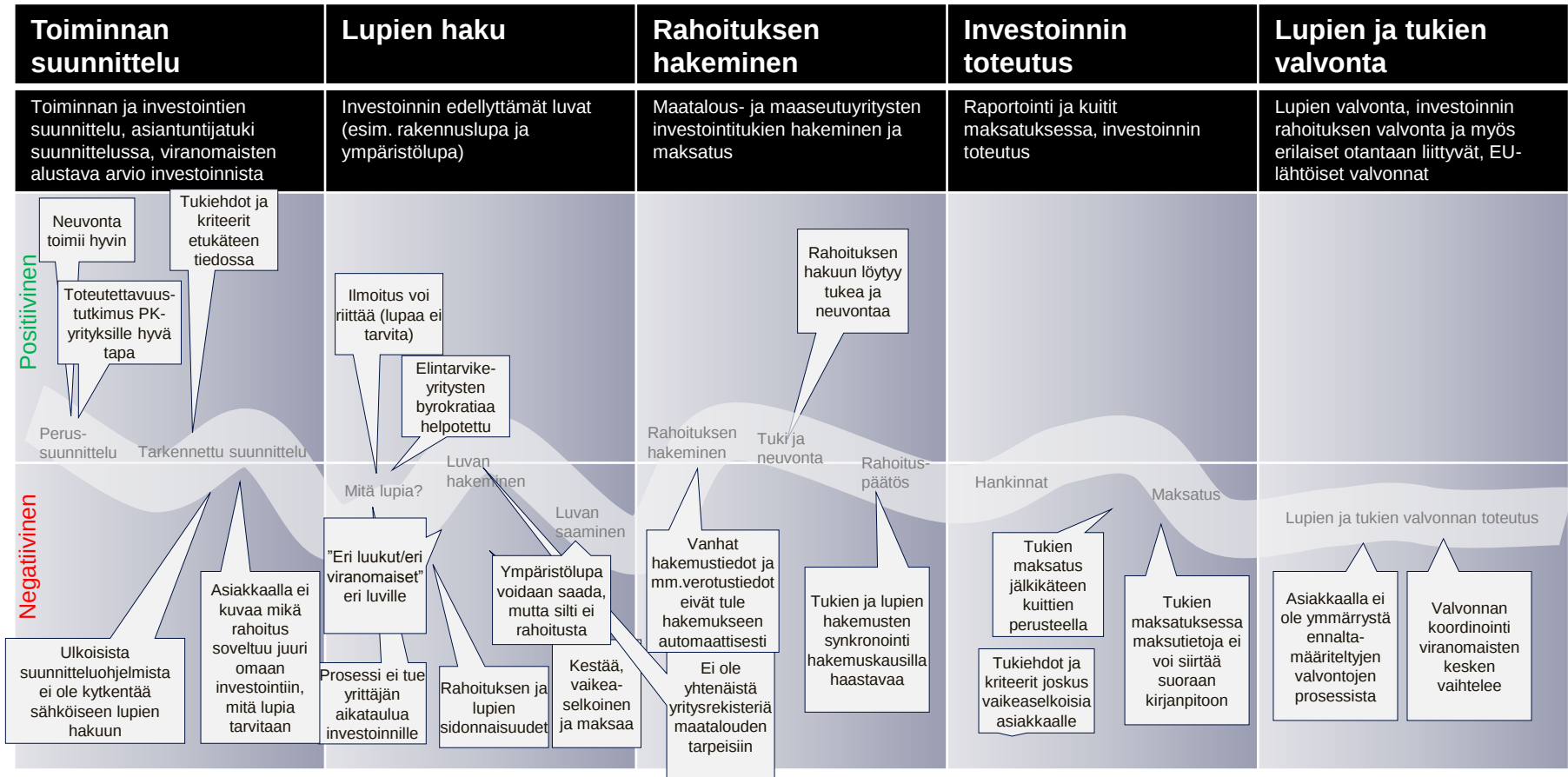

Investoinnin läpivienti sisältää asiakkaan näkökulmasta laajan kirjon tekemistä. Tukirahoituksen ja lupien haku on vain osa investoinnin toteuttamista.

Esimerkki: Investoinnin kulujen ja raportoinnin moninkertainen ”jäsentäminen” nykytilassa

- Kirjanpidon otteet Kirjanpitovelvollisen tulee liittää maksuhakemukseen ote pääkirjasta maksuhakemuksen ajalta. Pääkirjaotteesta tulee käydä ilmi hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahan meno- ja rahoitustapahtumat. Kehittämishankkeen pääkirjaotteesta on lisäksi käytävä ilmi hankkeen toteuttamisaikana saadut tulot 13 § mukaisesti. Maatilatalouden tuloverolain (543/1967) mukaisesti verotettavan tuensaajan tulee liittää maksuhakemukseen ote maatalouden muistiinpanoista maksuhakemuksen ajalta. Otteesta tulee käydä ilmi toimenpiteen meno- ja rahoitustapahtumat.
- Menotositteet Maksuhakemukseen on liitettävä jäljennökset hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahan toteuttamiseen liittyvistä menotositteista. Menotositteesta on käytävä ilmi vastaanotettu tavara tai palvelu. Rakennusta tai kiinteistöä hankittaessa maksuhakemukseen on liitettävä jäljennös kauppakirjasta. Kauppakirjasta tulee käydä ilmi rakennuksen ja maan arvo erikseen. Palkka- ja palkkiomenojen osalta maksuhakemukseen on liitettävä ote pääkirjasta tai palkkakirjanpidosta, josta käyvät ilmi palkkojen, palkkioiden ja sivukulujen meno- ja velkakirjaukset. Palkka- ja palkkiomenot sekä näiden sivukulut voidaan myös osoittaa jäljennöksillä menotositteista. Palkkamenojen todentamiseksi tuensaajan on lisäksi liitettävä maksuhakemukseen tuntikirjanpito hankkeelle, toimenpiteelle tai toimintarahalle tehdystä työstä. Tuntikirjanpidosta tulee käydä ilmi tehdyn työn ajankohta, määrä ja sisältö sekä työntekijän kokonaistyöajan käyttö. Tuntikirjanpito on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3321L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla. Toimintarahan tuntikirjanpito on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3323L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla. Lisäksi maksuhakemukseen on liitettävä jäljennökset työsopimuksista tai muista sopimuksista, joista ilmenevät palkkojen ja palkkioiden määrät ja niiden perusteet. Matkalaskulla veloitetuista matkakuluista on maksuhakemukseen liitettävä matkalaskun jäljennös. Matkalaskusta tai sen liitteestä tulee käydä ilmi matkan tarkoitus. Matkalaskuun on tarvittaessa liitettävä matkaohjelma. Matkalasku on tehtävä Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella numero 3320L tai vastaavat tiedot sisältävällä asiakirjalla.
- Maksutositteet Maksuhakemukseen on liitettävä hankkeen, toimenpiteen tai toimintarahan menojen maksamisen todistavat asiakirjat. Maksutositteena hyväksytään pankin antama tiliote, pankin antama maksutosite tai maksun saajan antama yksilöity kuitti. Julkisoikeudellisen yhteisön hankkeessa, sekä perustellusta syystä yksityisoikeudellisen yhteisön laajassa hankkeessa, maksutapahtuma voidaan osoittaa otteilla ostovelkatilistä, palkkojen, ennakonpidätyksen ja palkkojen sivukulujen velkatileistä sekä kirjanpidon pankkitililtä. Maksuhakemukseen liitettyjen käteiskuittien osalta tuensaajan on osoitettava rahan lähde kirjanpito kirjauksilla, tiliotteilla tai muulla luotettavalla tavalla kun hankinnan arvo on merkittävä. 3(5)
- Kustannusten kohdentuminen hankkeeseen, toimenpiteeseen tai toimintaraahan Kustannuksen tulee tositteella olla eritelty siten, että kustannuksen liittyminen tuettavaan hankkeeseen, toimenpiteeseen tai toimintaraahan voidaan todentaa. Investoinnin kustannuksen kohdentuminen tuettavaan hankkeeseen tai toimenpiteeseen edellyttää, investoinnin toteutettavuustutkimuksen kustannuksia lukuun ottamatta, pääsääntöisesti että kustannus on kirjanpidossa kirjattu taseeseen investoinnin kohteen mukaisesti hyvää kirjanpito tapaa noudattaen. Jos maksuhakemuksessa esitetty kustannus ei kohdistu kokonaisuudessaan tuettavalle hankkeelle, toimenpiteelle tai toimintaraahan, maksuhakemuksessa on selvitettävä kustannuksen jakoperuste. 8 § Selvitys kustannusten kohtuullisuudesta Siltä osin kuin kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty tukihakemuksessa, tuensaajan on liitettävä maksuhakemukseen selvitys kustannusten kohtuullisuudesta. Kehittämishankkeen tai toimintarahan hankinnasta, johon on sovellettava julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007), maksuhakemukseen on liitettävä selvitys laissa edellytetyn menettelyn noudattamisesta. Jos kyse ei ole julkisesta hankinnasta, eikä kustannusten kohtuullisuus perustu viitekustannuksiin, tuensaajan on yli 2 500 euron hankinnoissa liitettävä maksuhakemukseen selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarkoituksenmukaisia tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella viranomainen voi arvioida kustannusten kohtuullisuuden.

Investoiva maaseutuyritys - nykytila

Investoiva maaseutuyritys – roolit ja toimijat nykytilassa

Toimijat / Roolit	Toiminnan suunnittelu			Lupien haku			Rahoituksen hakeminen				Toteutus ja valvonnat			
	Toiminta-suunnitelma	Investointi-suunnittelu	Rahoitus-suunnittelu	Lupa-valmistelu	Lupien haku	Lupa-päätökset	Tukineuvonta	Tukihaku	Täydennys-pyynnöt	Tukipäätös	Tarkastukset	Maksatus	Toteutuksen-aikainen	Jälkiseuranta
Neuvontaorg.	Neuvonta/valmistelu	Neuvonta/valmistelu	Neuvonta/valmistelu	Neuvonta/valmistelu			Neuvonta	Neuvonta/valmistelu	Neuvonta					
ELY-keskukset	Neuvonta		Neuvonta	Neuvonta			Neuvonta		Hallinnollinen tarkastus	Päätös		Tarkastuskäynti	Tuen ehtojen tarkastukset	Tuen ehtojen tarkastukset
Kuntien YTA														
Vero			Tiedonhaku,					Verotodistus						
PRH								Yritystiedot						
Kunnan ympäristönsuojelu		Tiedonhaku		Tiedonhaku	Ympäristölupahakemus	Päätös						Ympäristölupa valvonta		
Palotarkastaja					Lausunto									
AVI				Tiedonhaku	Ympäristölupahakemus	Päätös								
Mavi	Tiedonhaku		Tiedonhaku				Tiedonhaku	Rahoitus-hakemus	Täydennys-tiedot	Päätöksen rekisteröinti		Tukimaksu-pyyntö	Otantaper. tarkastus	Otantaper. tarkastus
Evira	Tiedonhaku										Elintarvike-huoneiston tarkastus			
Kunnan rakennusvalvonta		Tiedonhaku		Tiedonhaku	Rakennus-lupahakemus	Päätös					Rakennus-tarkastukset			

Asiakkaiden ja viranomaisten palaute: Investoiva maaseutuyritys

Viranomaiset

"Ympäristöluvan käsittelyaikaa pitäisi pystyä lyhentämään, nyt keskimäärin 6-9kk"

"Palvelukerros voisi olla työväline viranomaisten väliseen yhteistyöhön."

"Rahoitustoiminnan kriteerejä on paljon, kommenttia tulee lupatoiminnan mutkikkuudesta."

"Lupaprosessi on pitkä ja yhteistyötä tarvitaan myös viranomaisten kesken"

"Yhden investoinnin valvontaan saattaa liittyä 5-6 tarkastusta tai enemmän mikäli otannat osuvat kohdalle."

"Vähemmän erillisiä lupia ja hakemuksia asiakkaan tehtäväksi"

Asiakkaat

"Investointitukien haku ok, mutta kuittirumba on raskas"

"Lupahakemukset menevät omia polkujaan suhteessa tukihakemuksen käsittelyyn ja lupahakemukset kestävät kauan"

"Hankkeen toteutus pitäisi voida käynnistää ennen rahoituspäätöstä."

"Tukiprosessi liian raskas pieniin hankkeisiin"

"Valvonnat epäselviä, paljon kävijöitä"

Tavoitetila

Tavoitetilan periaate – yhden luukun periaate ja sujuva sähköinen toiminta palvelukerroksen ja viranomaisjärjestelmien välillä

- Palvelukerroksen toiminnallisuudet mahdollistavat suunnittelun ja yhteistyön toimijoiden ja viranomaisten välillä. Palvelukerros ei korvaa viranomaisjärjestelmiä, vaan varmistaa virheetöntä toimintaa ja helpottaa asiakkaan toimia
  - Asiakas saa neuvontaa, voi tunnustella tarvitsemiaan ratkaisuja suoraan palvelukerroksesta ja pystyy tekemään siellä hankkeen tarvitsemat luvat
  - Palvelukerros tallentaa metatietoina siellä tapahtuvat asiat
- Palvelukerros yhdistää eri toiminnanharjoittajat ja viranomaiset hankkeeseen
  - Asiakas voi kutsua edustajansa ja eri toiminnanharjoittajat palvelukerroksen työtilaan ja voi valtuuttaa toimijoita toimimaan puolestaan
  - Eri toiminnanharjoittajat voivat tuoda asiakkaalle tuotetut suunnitelmat palvelukerroksen hankkeen kokonaisnäkymään
  - Viranomaiset voivat ottaa osaa investointihankkeen suunnitteluun jo alkuvaiheessa, jolloin vältetään myöhemmiltä virheiltä esim. lupahaun suhteen
- Tehokas viestintä palvelukerroksesta muistuttaa asiakasta viesteistä ja tehtävistä
  - Asiakas saa tiedon tapahtumista hankkeessaan ja voi reagoida niihin nopeammin, asiakas voi saada myös muistutuksia tärkeistä päivämääristä virheiden välttämiseksi sekä toimia yhteistyössä valvontaviranomaisten kanssa
- Maksatuksen edellyttämä raportointi virtaviivaistetaan palvelukerroksessa

Tavoitetilasta 1/2

Suunnittelu ja vireillepano

- Tavoitetilassa korostuu se, että asiakas pystyy tunnustelutyökalun avulla jo aikaisessa suunnitteluvaiheessa tunnustelemaan investointinsa tuki- ja lupavaatimuksia. Asiakas saa tukea myös hakemusvaiheessa suoraan hakemuksen tietoihin chat-kanavan avulla.
- Suunnitteluvaiheessa asiakas voi kutsua eri tahoja mukaan suunnitteluun sähköiseen työtilaan, kaikki suunnittelun aikaiset dokumentit ovat nähtävissä palvelukerroksen työtilan asiointikansiossa. Asiakas voi valtuuttaa eri tahoja asiointikansioon.
- Mikäli asiakas tekee tukihakemuksen sekä lupahakemuksia (esim. ympäristö- ja rakennusluvut), asiakkaan on mahdollista työstää hanketta myös yhtenä tietokokonaisuutena, jolloin hakemuskokonaisuuksista muodostuu yksi hankekokonaisuus, jonka asiakas liitteineen muodostaa. Kun asiakas on valmis palvelu muodostaa tietosisällöistä eri hakemukset ja lähettää ne vastaaville viranomaisille. Rakennuslupien osalta palvelu tarjoaa rajapinnan Lupapiste.fi-palveluun, jonne hakemus voidaan siirtää.
- Palvelukerroksen työtila toiminnallisuuksineen ei korvaa mm. Mavin Hyrrä-järjestelmää, mutta tietoja voidaan hakea ja palauttaa palvelukerrokseen Hyrrästä. Samoin ulkopuolisista rekistereistä ja mahdollisista edellisistä hakemuksissa olevat tiedot ovat käytettävissä tukihaun pohjaksi.
- Tavoitetilassa työtilan asiointikansio (Mydata) sisältää investointihankkeen aikana (väliaikaisesti jopa 5-7v. ajan) sähköiset ajantasaiset aineistot (esim. liiteaineistot), joita ei ole mielekästä tallentaa rakenteistettuna yksittäisten viranomaisten omiin tietojärjestelmiin, tai joita useampi viranomaisosapuoli tarvitsee omassa toiminnassaan.

Tavoitetilasta 2/2

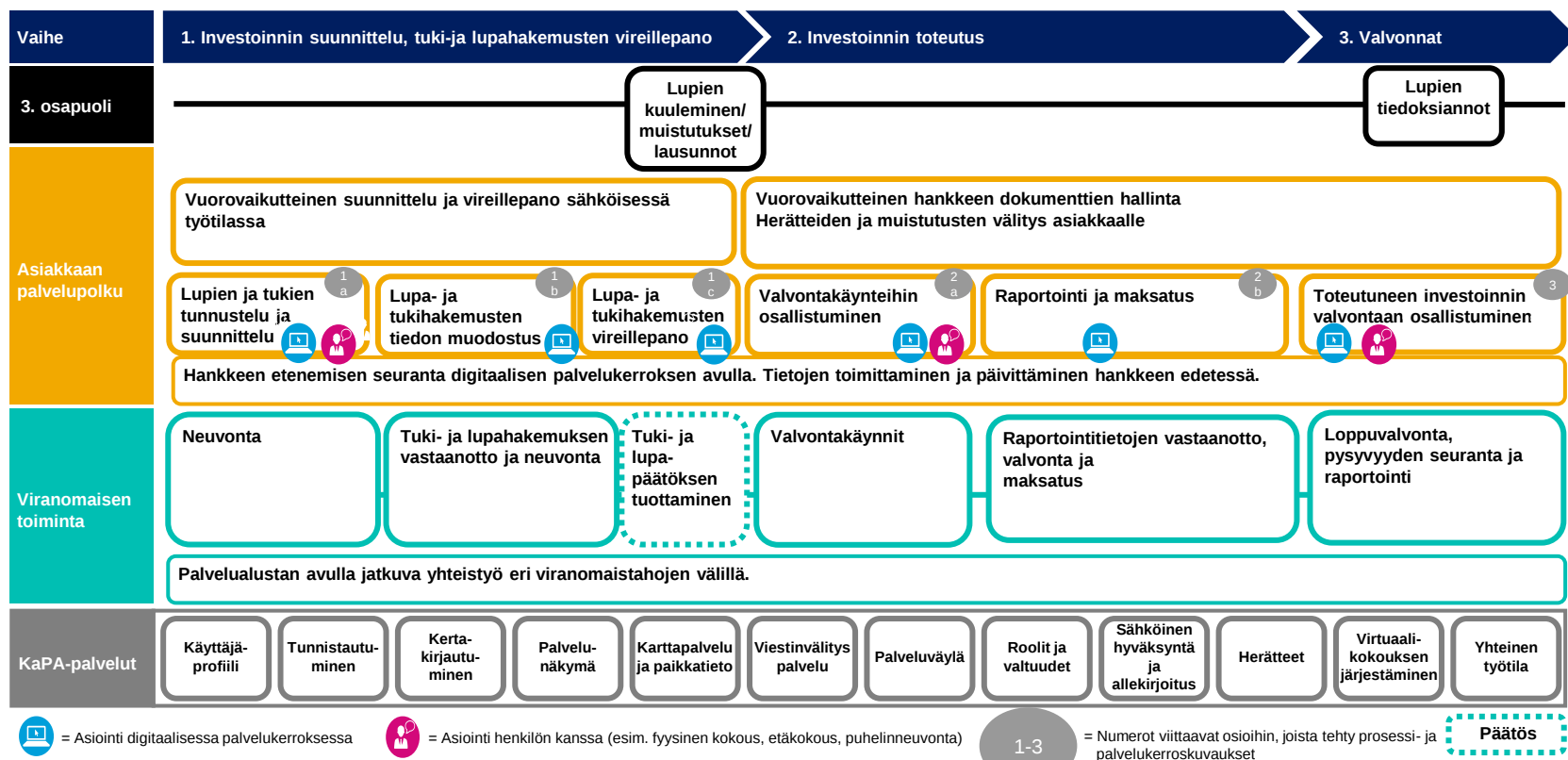
Päätös, valvonta ja maksatus

- Tavoitetilassa tieto päätöksestä ja valvonnoista välittyy palvelukerrokseen. Päätös välittyy asiakkaalle viestinvälityspalvelun avulla (Suomi.fi- viestinvälitys)
- Viranomaiset voivat suunnitella valvontakäynnit palvelussa olevan valvontakalenterin avulla. Ennalta ilmoitettavat käynnit näkyvät palvelussa, josta asiakas voi ehdottaa muutoksia ajankohtiin viranomaisille
- Maksueriin liittyvät kustannuserittelyt ja laskelmat tuodaan palvelukerrokseen tukihakemuksen mukaisella erittelyllä, jolloin yksittäisten paperitositteiden tarkastelusta luovutaan
- Asiakkaalle maksetaan investointitukia useassa erässä, jotka eritellään kirjanpidon edellyttämällä tavalla.
- Mavi tekee otantatarkastuskäynnit hyödyntäen asiointikansion tietoja.

Tavoitetilassa sähköinen palvelukerros tukee yhteistyötä kaikissa vaiheissa

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Lupien ja tukien tunnustelu ja suunnittelu

Vaihe	1. Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano
Palvelupolku	1a. Lupien ja tukien tunnustelu ja suunnittelu
Kolmas osapuoli	-
Asiakas	• Selvittäessään <u>tarvetta investoinnille</u> (kts. S.10 – tukikelpoiset investointikohteet) asiakkaalla on käytössään <u>Sähköinen tunnustelutyökalu (lupa- ja tukitarveanalysointtori)</u>, jonka avulla hän voi tunnustella investointinsa liittyviä tukivaihtoehtoja sekä saada tietoa siitä mitä lupa-, ilmoitus- sekä valvontavelvoitteita investoinnin toteuttaminen edellyttää. Tunnustelu tapahtuu ensisijaisesti digitaalisessa palvelukerroskassa sähköisen asioinnin kautta tunnusteluun tehdyn <u>Lupa- ja tukianalysointtorin</u> ja <u>palvelukatalogin</u> avulla. Digitaalisessa palvelukerroskassa esitetty tieto on räätälöity ja kohdennettu asiakaskohtaisesti asiakkaan kyselyyn antamien tietojen perusteella. • Viranomaisneuvonta voi kommentoida suunnitelmia palvelukerroskassa työtilan avulla jo aikaisessa vaiheessa, jotta investoinnin rahoituskelpoisuus säilyy. • Digitaalinen palvelukerros muodostaa tunnustelun tarkentavien kysymysten avulla, <u>hakupalvelun</u> avulla voi lisäksi hakea asiakkaan tarpeeseen kohdistettuja ohjeita ja tietoja. • Asiakas saa tunnustelussa palvelukatalogin kautta itsepalveluna vastauksen seuraaviin asioihin: 1) Mitkä julkiset rahoitusvaihtoehdot ovat todennäköisesti mahdollisia investoinnin rahoituksessa 2) Mikäli lupia tarvitaan, mitä lupia investointi edellyttää 3) Mistä asiakas voi saada suoraan lisätietoja investointiin liittyvistä rahoitusvaihtoehdoista ja tarvittavista luvista • Asiakasneuvonnan asiakas saa kerroksellisen palvelumallin avulla 1) Sähköinen neuvonta <u>viestinvälityspalvelun</u> tai <u>chat-palvelun</u> kautta rahoitusvaihtoehtoja ja lupavaatimuksia tunteville organisaatioille (chat-neuvonta 24h/vrk) 2) Yhteinen puhelinpalvelu yleisneuvontaa varten – yhteisellä neuvontapalvelulla on <u>vastaustietovaranto</u>, johon kertyy asiantuntijoiden vastauksia yleisiin kysymyksiin 3) Viranomaisneuvonta tapauksissa, joissa tarvitaan substanssiin liittyvää tarkempaa asiantuntijuutta • Asiakas voi myös hakea investointiin liittyvien tarvittavien lupien ja tukihakujen mukaisia ohjeita eri toimijoilta palvelukerroskassa kautta ja voi etsiä <u>ratkaisutietovarannosta</u> valmiita ratkaisumalleja, joiden mukaan on toimitettu muissa vastaavanlaisissa tapauksissa. Tehdyt <u>tietohaut</u> jäävät palvelukerrokseen myöhemmää käyttöä varten • Digitaalinen palvelukerros tarjoaa ajantasaista <u>tilasto- ja ennustetietoa</u> lupaprosessin eri vaiheiden kestosta ja käsittelyajoista, joka parantaa läpinäkyvyyttä ja ennakoitavuutta
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	• Digitaalinen palvelukerros toimii viranomaisten yhteisenä neuvontakanavana, jossa on näkymä läpi eri viranomaisten palveluiden edellytyksiin (rahoituksen haku, luvat) • Neuvonta palvelee asiakasta sähköisestä tunnustelusta saaduista tuloksista viranomaisen suorittamaan sähköiseen neuvontaan. Mikäli asia edellyttää syvällisempää neuvontaa, palvelukerros ohjaa asian oikealle asiantuntijalle • Lupahakemuksiin ja velvoitteisiin liittyvät muutokset voidaan päivittää suoraan palvelukerrokseen, jolloin tieto muutoksista viestitään sähköisen ilmoituksen kautta asiakkaille • Viranomaisen tarpeisiin liittyvät eri <u>asiakastiedot</u> ja muut <u>rekisterit</u> on yhtenäistetty palvelukerroskassa määriteltyn master data -lähteiden kautta. • Digitaalisen palvelukerroskassa kautta viranomaisilla on mahdollisuus <u>jakaa ohjeita</u> asiakkaille investointien rahoitukseen (tuet) ja lupien hakuun ja vaatimuksiin liittyviin kriittisiin asioihin jo neuvontavaiheessa • Digitaalisessa palvelukerrokseen voidaan tuoda tietoja myös alueellisen yksityisen neuvonnan tarjoajista

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Lupa- ja tukihakemusten tiedon muodostus

Vaihe	1. Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano
Palvelupolku	1b. Lupa- ja tukihakemusten tiedon muodostus
Kolmas osapuoli	-
Asiakas	- Asiakas voi tehdä tarvittavat investointitukihakemukset sekä investointiin liittyvät lupahakemukset palvelukerroksessa - Asiakas voi hakea tietoa hakupalvelun avulla joko yleisistä tiedoista tai asiakkaan omista lupahankkeista haun pohjaksi - Asiakas voi nähdä jo aikaisessa vaiheessa investointitukikausien määräajat ja päättää mille kaudelle hän tähtää hakemuksessaan - Asiakas muodostaa tarvitsemansa tukihakemuksen ja lupahakemusten kokonaisuuden ja vastaa kysymyksiin, jotka tarkentavat jatkuvasti hakemuksissa tarvittavia tietoja. Kun tietokokonaisuus on muodostettu, asiakas täyttää tiedot - Tietojen esittäminen tuo perustietoja tietokokonaisuudelle joko viranomaisella olevista tiedoista (esim. verotustiedot) tai asiakkaan aikaisemmin antamista tiedoista (esim. edellinen hakemus) - Mikäli asiakas tarvitsee tukea hakemusten tekemiseen, hän voi hyödyntää chat-palvelua, jolloin viranomaisen neuvoja voi opastaa asiakasta hänen hakemuksessaan "Asiakkaan ruudunkaappaja"-palvelun avulla. Asiakas saa tällöin tarkkaa neuvontaa juuri omaan hakemuskokonaisuuteensa ja viranomaisen neuvoja näkee kaikki samat tiedot kuin asiakaskin - Kumppaniverkoston hallinnalla asiakas voi määrittää käyttövaltuudet ja puolesta hallinnan työtilassa toimimiseen ja hakemusten käsittelyyn - Työstettävinä olevat hakemustiedot tallentuvat virtuaaliseen hakemuskohdattaiseen työtilaan, jossa eri tahot voivat osallistua hakemustietojen ja tarvittavien liitteiden työstämiseen asiakkaan valtuutuksella - Viestinvälityksen metatietopalvelun avulla asiakas saa tiedot siitä kuka työtilassa on käynyt ja tehnyt muutoksia - Hankkeen kokonaisnäkymän avulla asiakas näkee koko ajan hankkeen tilanteen, missä vaiheessa eri hakemusten, liitteiden ja täydennysten tilanne on - Erityisyydestä asiakas voi myös tarvittaessa peruuttaa hakemuksen tai muuten muuttaa hakemusta - Kun eri hakemuksissa vaadittavista tiedoista muodostunut tietokokonaisuus on liitteineen muodostettu, asiakas tallentaa tuki- ja lupahakemuksissa tarvittavan aineistonsa palvelukerrokseen, palvelukerros muuntaa tietokokonaisuuden erillisiksi hakemuksiksi ja syöttää aineistot yksittäisinä tuki- ja lupahakemuksina soveltuville viranomaisille lupahakemuksina (esim. AVI, Mavi).
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	- Viranomaisen neuvoja vastaanottaa chat-pyynnön asiakkaalta ja riippuen hakemuksesta pyyntö ohjautuu oikealle henkilölle, joka luvan jälkeen voi "kaapata asiakkaan ruudun" neuvontaa varten. Asiakas voi saada neuvontaa myös puhelimitse, jolloin puhelun ohjaus tapahtuu asiakkaan valinnoilla samalla logiikalla - Puhelinneuvontatilanteessa viranomaisen edustaja voi käydä työtilassa ja nähdä sieltä ketkä kumppaniverkostosta ovat oikeutettuja asioimaan asiakkaan puolesta, chat-tilanteessa tätä ei tarvita vaan palvelukerrokseen päästetään vain valtuutettuja tahoja - Työtilaan tallentuu ketkä asiakkaan henkilöt ja ketkä viranomaiset ovat käyneet katsomassa tai muuttamassa tietoja, tehdyt muutokset voidaan myös jäljittää (aika, tekijä)

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Tuki- ja lupahakemusten vireillepano

Vaihe	1. Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano
Palvelupolku	1c. Tuki- ja lupahakemusten vireillepano
Kolmas osapuoli	Lupien kuuleminen/ muistutukset/ lausunnot
Asiakas	- Hakemusten syötön jälkeen viranomainen voi lähettää asiakkaalle hakemuksiin täydennyspyyntöjä palvelukerroksen kautta - Rakennuslupien (esim. navetan rakennus tai laajennus) osalta rakennusluvut välittyvät Lupapiste.fi-palveluun rajapinnan avulla mikäli kunta on liittynyt palveluun - Asiakas voi seurata lupa- tai tukihakemuksen tilaa ja etenemistä kokonaisuuden ja hakemusten kaikkien osioiden osalta <u>hankkeen kokonaisnäkymän</u> avulla - Mikäli hanke sisältää lupahakemuksia, jotka edellyttävät kuulemista ja kommentointia, kuuleminen voidaan toteuttaa <u>kuulemispalvelun</u> avulla. - Lisäksi asiakkaalla on käytössään Lupa- ja tapahtumakalenteri, josta hän voi nähdä toteutuneet tapahtumat ja tulevat tapahtumat ja voi näin seurata kuulemisen edistymistä ja vastata kommentointipyyntöihin. Samalla asiakas, hänen valtuuttamansa tahot sekä hankkeeseen liittyvät viranomaiset voivat nähdä missä vaiheessa vireillepano on. - Päätöksen jälkeen asiakas voi saada herätteitä esim. päätöksen valmistumisesta - Mikäli asiakas haluaa valittaa päätöksestä, asiakas valitsee valituksen kohteena olevan hakemuksen ja saa automaattisesti esitetyt valituksen tietopohjan, jolloin asiakas voi tehdä valituksen nopeasti ja helposti
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	- Kukin viranomainen saa tiedon tulleesta hakemuksesta siihen liittyvästä substanssijärjestelmästä (esim. Hyrrä), jonne hakemus on tallennettu palvelukerroksesta - Viranomainen määrittelee hakemukselle käsittelijän, joka tallentuu palvelukerroksen metatietoihin, seuranta käynnistyy samalla, jolloin hakemuksen vaiheittaista etenemistä ja kommentointia voidaan seurata palvelukerroksessa kaikkien hakemusten ja lupien osalta myös hankkeeseen liittyvien viranomaisten kesken - Viranomainen voi kommentoida hakemusta ja asettaa lisätietopyyntöjä ja –tarkennuksia, jotka välittyvät palvelukerroksen työtilan <u>hakemuskansioon</u> - Päätöksen syntyessä tieto päivittyy palvelukerrokseen ja päätös on haettavissa palvelukerroksen työtilasta käsin viranomaisjärjestelmästä - Mikäli asiakas tekee valituksen päätöksestä, se välittyy vastaavalle viranomaiselle palvelukerroksen kautta

Vaihe 1: . Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano (1a.-1c.)

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	1. Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano						
Viranomaisen toiminta	Neuvonta, tuki- ja lupahakemuksen vastaanotto ja päätökset						
Palvelu-kerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku *	Sisällöt, ohjeet *	Luvan/ilmoituksen lähetyt *	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos	Valvontatiedon syöttö	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta	Kumppaniverkoston hallinta
	Lupatarve-analysaattori *	Palvelukatalogi *	Aineiston syöttö *	Ajanvaraus	Virtuaalikokous	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaaja
	Asiointikansio	Käyttäjäprofiili	Tietojen esittäyt *	Lupa- ja tapahtumakalenteri *	Virtuaalinen hakemuskohtainen työtila *	Valvontakalenteri	Valvontatapahtuman kirjaus
	Viestinvälityksen metatietopalvelu	Toimintapaikkojen paikkatiedot	Chat *	Kuuleminen, kommentointi *	Palaute	Kansalaishavaintojen hallinta	
	Muutoksenhaku (myös asianosainen)	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkymä *	UUSI: Rahoitustuki-mahdollisuuksien analysaattori *	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi-viestinvälityspalvelun avulla) *		
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayrityksrekisteri (Mavi)	Peltilohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupaiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA lomanetti	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi "Toiminnallisuus - nimi" Asiakas Asiakas/ viranomainen Uusi Asiakas	

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Investoinnin toteutus ja valvontakäynnit

Vaihe	2. Investoinnin toteutus
Palvelupolku	Investoinnin toteutus ja valvontakäynnit
Kolmas osapuoli	• -
Asiakas	• Mikäli hanke myöhästyy, asiakas voi lähettää palveluserrokselta hakemuksen lisäajasta hankkeelle, joka välittyy ELY-keskukselle • Investoinnin aikaiset, ennalta ilmoitettavat valvontakäynnit eri tahoilta voidaan koordinoita Valvontakalenterin avulla, joka on asiakkaan sekä hankkeeseen liittyvien viranomaisten käytettävissä. Asiakas voi esittää toivomuksia valvontakäyntien ajankohdasta ja yhtäaikaaisuudesta. • Valvontakalenterin avulla asiakas saa myös näkemyksen ennalta ilmoitettavien valvontojen prosessista: Mitä valvontoja on toteutettu ja mitä valvontoja on vielä tulossa (mikäli viranomainen voi tämän ilmoittaa). • Toteutuneet valvontaraportit ovat asiakkaan haettavissa Asiointikansion avulla. Asiointikansiossa on koottuna lupa- ja tukihakemusten, päätösten lisäksi myös valvontaraportit. Asiakas saa myös tarvittaessa tiedon uusista valvontaraporteista herätteiden (Suomi.fi-viestinvälityspalvelu) avulla.
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	• Viranomainen (ELY-keskus, Kunta) määrittää asiakkaan mahdolliset omavalvontatehtävät kirjaamalla ne Valvontatapahtuman kirjaus-toiminnallisuuden avulla • Viranomainen kirjaa valvontatapahtumat palvelun avulla, josta ne viedään toimivaltaisen viranomaisen järjestelmään ja asiakas saa tiedon tallennetuista valvonnoista. • Viranomaiset näkevät Valvontakalenterin avulla toistensa suunnitellut valvontakäynnit ja voivat koordinoita niitä palvelun avulla. Asiakkaalla on näkymä samoihin tietoihin ja hän voi ottaa kantaa niihin palvelussa • Mikäli asiakkaan edustajalla (esim. rakennussuunnittelija) on tarve päästä katsomaan valvontatietoja, asiakas voi valtuuttaa hänet pääsemään näkemään valvontatiedot • Asiakas voi myös valtuuttaa tahon toimimaan puolestaan. • Viranomaisten toteutettua valvontakäynnit, valvontaraportit ovat nähtävillä Asiointikansiossa.

Investoiva maaseutuyritys – Tavoitetila

Raportointi ja maksatus

Vaihe	2. Investoinnin toteutus
Palvelupolku	Raportointi ja maksatus
Kolmas osapuoli	-
Asiakas	• Asiakas voi tehdä maksatushakemuksen suoraan palvelukerroksesta, tietojen esittäytö täyttää tarvittavat tiedot Hyrrä-järjestelmän tukihakemustiedoista tai muista viranomaistiedoista ja rekistereistä • Maksatuksen edellyttämän taloudellisen raportoinnin sisältämästä kustannusten kuittikohtaisesta tarkastelusta luopumalla asiakas voi kirjata raportointiin investoinnin kustannukset tositeriveinä (edellyttää toimintatavan muutosta). Asiakas arkistoi kuitit ja on valmis pyydettyä todentamaan tositerivit. • Mikäli hakemukseen tarvitaan lisätietoja tai -liitteitä, ELY-keskuksen virkailija lähettää lisätietopyynnön palvelukerroksen asiointikansioon, josta tieto välittyy asiakkaalle • Asiakas voi saada Chat –neuvontaa myös suoraan maksatushakemuksen täyttöön
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	• Kun maksatushakemuksessa on riittävät tiedot ja liitteet, maksatushakemus välittyy Hyrrä- järjestelmään • ELY-keskuksen toimintaryhmä saa samalla tiedon tulleesta maksatushakemuksesta

Vaihe 2: Investoinnin toteutus, raportointi ja maksatus (2a.-2b.)

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	2. Investoinnin toteutus						
Viranomaisen toiminta	Neuvonta, tuki- ja lupahakemuksen vastaanotto ja päätökset						
Palvelukerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku *	Sisällöt, ohjeet	Luvan/ilmoituksen lähetyt	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos *	Valvontatiedon syöttö *	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta *	Kumppaniverkoston hallinta
	Lupatarve-analysaattori	Palvelukatalogi	Aineiston syöttö	Ajanvaraus	Virtuaalikokous	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaaja
	Asiointikansio *	Käyttäjäprofiili	Tietojen esittäytö	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemuskohtainen työtila *	Valvontakalenteri *	Valvontatapahtuman kirjaus *
	Viestinvälityksen metatietopalvelu *	Toimintapaikkojen paikkatiedot *	Chat *	Kuuleminen, kommentointi *	Palaute *	Kansalaishavaintojen hallinta	
	Muutoksenhaku (myös asianosainen) *	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkyvä *	UUSI: Rahoitustuki-mahdollisuuksien analysaattori	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi-viestinvälityspalvelun avulla) *		
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayritysrekisteri (Mavi)	Pelttolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristölupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA Iomanetti	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi	
						"Toiminnallisuus -nimi" Asiakas Asiakas/ viranomainen UUSI Asiakas	

Vaihe 3. Valvonnat

Loppuvalvonta, sitoutumistarkastus ja raportointi

Vaihe	3. Valvonnat
Palvelupolku	Loppuvalvonta, sitoutumistarkastus ja raportointi
Kolmas osapuoli	-
Asiakas	- Maaseutuvirasto tekee 5% otantatarkastuksen investointitukea saaneisiin maaseutuyrityksiin ja maataloihin, tiedot päivittyvät Maaseutuviraston Hyrrä-järjestelmästä palvelukerroksen asiakkaiden tietoihin viimeistään 14 päivää ennen tarkastuskäyntiä - Hankkeen dokumenteissa on "check-lista" lopputarkastuksessa tarvittavista dokumenteista, jota asiakas voi hyödyntää varmistaessaan - Hankkeen lopussa asiakas saa viestin Maaseutuvirastolta, että hankkeen kaikki dokumentit on viety <u>Asiointikansioon</u>. Mikäli asiakkaalla ei ole mahdollisuutta viedä kaikkia dokumentteja (esim. kuitit) asiointikansioon, hän ilmoittaa mitkä dokumentit ovat nähtävissä paikallakäynnin yhteydessä - Asiakas voi ottaa kantaa valvontakäyntien ajankohtaan Valvontakalenterin kautta ja ehdottaa vaihtoehtoisia päiviä
Viranomaisten toiminta ja yhteistyö	- Maaseutuvirasto tekee 5% otantatarkastuksen investointitukea saaneisiin maaseutuyrityksiin ja maataloihin, tiedot päivittyvät Maaseutuviraston Hyrrä-järjestelmästä palvelukerroksen asiakkaiden tietoihin viimeistään 14 päivää ennen tarkastuskäyntiä - Mikäli investoinnista on kulunut lähes 5 vuotta, Viranomainen (ELY-keskus tai Maaseutuvirasto) voi tehdä investoinneille ns. sitoumustarkastuksen ja varmistaa, että investointi on käytössä, tämä voidaan tehdä käynnin avulla, mutta tarkastus voidaan tehdä myös muiden tietojen avulla (esim. verotustiedot) - Toimivaltainen viranomainen, Maaseutuvirasto ilmoittaa palvelun avulla tulevasta tarkastuksesta asiakkaalle ja ELY-keskukselle ja pyytää varmistamaan, että hankkeen kaikki dokumentit on viety <u>Asiointikansioon</u>, tai ilmoittamaan mitkä dokumentit ovat käytettävissä valvontakäynnin yhteydessä - Tarkastuksesta tehdään tarkastusraportti, joka on nähtävissä palvelukerroksessa, josta välittyy viesti asiakkaalle ja ELY-keskukselle. Ely-Keskus vie tuen maksutukseen tai sopii asiakkaan kanssa lisätoimenpiteistä tarkastusraportin mukaisesti

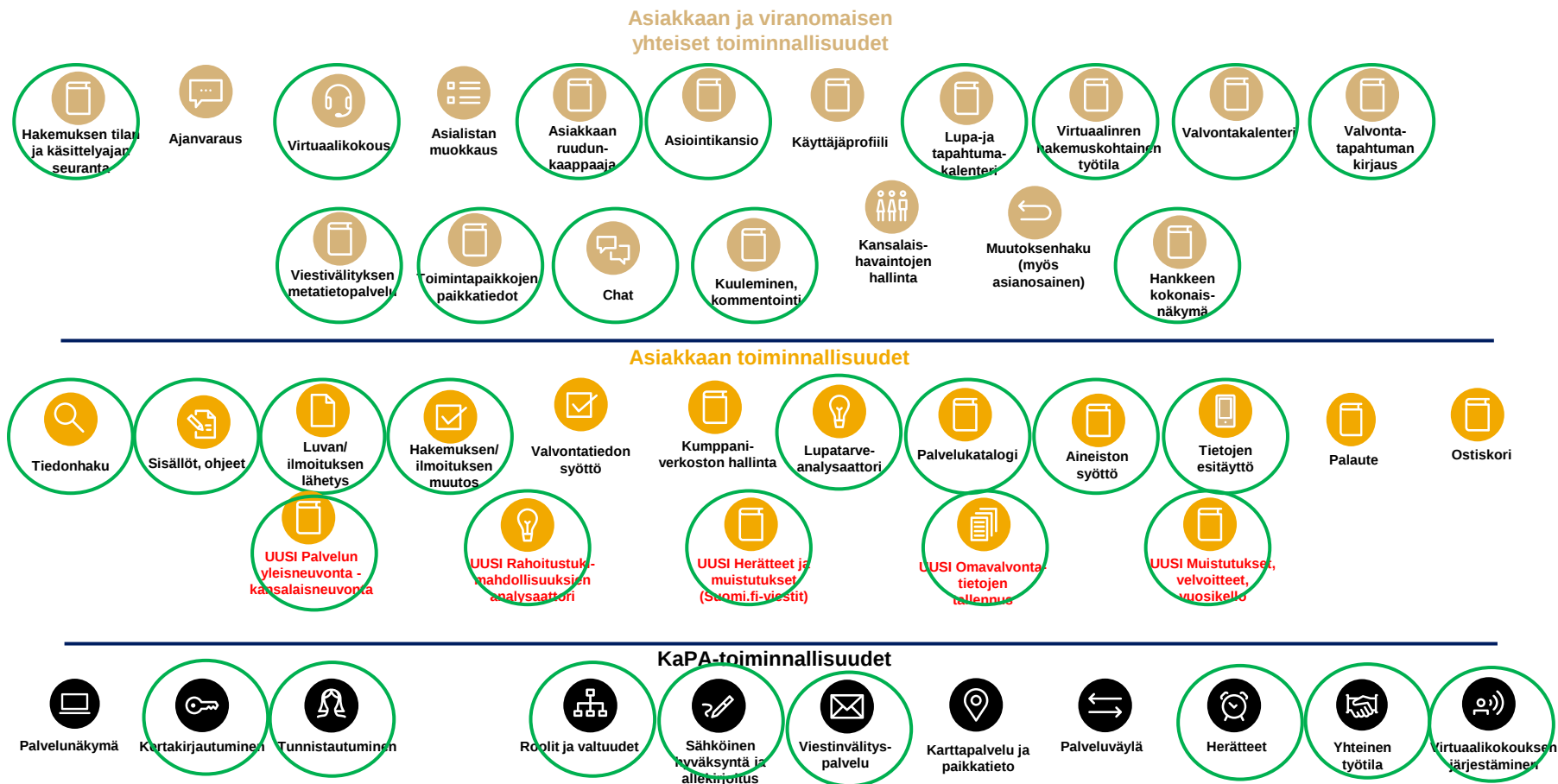
Vaihe 3: Valvonnat (3.)

Kolmas osapuoli							
Asiakkaan palvelupolku	3. Valvonnat						
Viranomaisen toiminta	Valvonnat, maksatus						
Palvelu-kerroksen toiminnallisuudet	Tiedonhaku	Sisällöt, ohjeet	Luvan/ilmoituksen lähetyt	Hakemuksen/ ilmoituksen muutos	Valvontatiedon syöttö *	Hakemuksen tilan ja käsittelyajan seuranta	Kumppaniverkoston hallinta
	Lupatarve-analysaattori	Palvelukatalogi	Aineiston syöttö	Ajanvaraus *	Virtuaalikokous *	Asialistan muokkaus	Asiakkaan ruudunkaappaaja
	Asiointikansio *	Käyttäjäprofiili	Tietojen esittäytö	Lupa- ja tapahtumakalenteri	Virtuaalinen hakemuskohtainen työtila	Valvontakalenteri *	Valvontatapahtuman kirjaus *
	Viestinvälityksen metatietopalvelu	Toimintapaikkojen paikkatiedot *	Chat	Kuuleminen, kommentointi	Palaute	Kansalaishavaintojen hallinta	
	Muutoksenhaku (myös asianosainen) *	Ostoskori	Hankkeen kokonaisnäkyä *	UUSI Herätteet ja muistutukset (Suomi.fi-viestinvälityspalvelun avulla) *			
Keskeiset tietovarannot	YTJ	Ratkaisutietovaranto (uusi)	Vero verorekisteri	Vastaustietovaranto (uusi)	Maatilayritysrekisteri (Mavi)	Pelttolohkorekisteri (Mavi)	Eviran rekisterit
	Rakentamisen rekisterit	AVI ympäristöluupiin liittyvät rekisterit	Karttatiedot (MML)	PRH	MELA lomanetti	* = Tärkeä/olennainen ominaisuus vaiheessa Ei käytössä Kuka käyttää? Uusi "Toiminnallisuus -nimi" Asiakas Asiakas/ viranomainen Uusi Asiakas	

Investoiva maaseutuyritys – tavoitetilasta tarkemmin

Vaihe	1. Investoinnin suunnittelu, tuki- ja lupahakemusten vireillepano	2. Investoinnin toteutus	3. Valvonnat		
Muutokset maaseutu-yrityksen toimintaan	- Tunnustelupalvelun avulla palvelukerroksessa voi saada vastauksia siihen mitkä rahoitustuet ovat mahdollisia ja mitä lupia tarvitaan investointihankkeensa toteuttamiseen - Neuvontaa voi saada chat-sekä muilla kanavilla hakutilanteessa sekä myös niin, että neuvoja näkee asiakkaan hakunäkymän ja voi reaaliaikaisesti neuvoo asiakasta tilanteessa. - Palvelukerroksessa voidaan hakea valmiita vastauksia vastaustietovarannoista ja hakea tietoa investointituista ja mm. hakemusten ja lupien käsittelyajoista	- Mikäli asiakas tekee useampia hakemuksia, hän voi tehdä ne yhtenä tietokokonaisuutena, jolloin välttyään turhilta ja päällekkäisiltä tiedokentiltä - Palvelukerroksen työtilaan voi kutsua eri toimijoita, jotka osallistuvat investoinnin, hakemusten ja lupien suunnitteluun - Hakija voi saada muistutuksia ja herätteitä työtilasta esimerkiksi määräpäivien lähestymisestä tai tiedon päätöksestä	- Hakemusten syötön jälkeen hakija voi vastaanottaa hakemuksiin täydennyspyyntöjä palvelukerroksen kautta - Asiakas voi seurata lupa- tai tukihakemuksen tilaa ja etenemistä kokonaisuuden ja hakemusten kaikkien osioiden osalta hankkeen kokonaisnäkymän avulla - Hakijalla on käytössään lupa- ja tapahtumakalenteri, josta hän voi nähdä toteutuneet tapahtumat ja tulevat tapahtumat ja voi näin seurata kuulemisen edistymistä ja vastata kommentointipyyntöihin.	- Mikäli hanke myöhästyy, asiakas voi lähettää palvelukerroksesta hakemuksen lisäajasta hankkeelle, joka välittyy ELY-keskukselle - Toteutuneet valvontaraportit ovat asiakkaan haettavissa Asiointikansion avulla. Asiointikansiossa on koottuna tiedot lupa- ja tukihakemuksista.	- Asiakas voi tehdä maksatushakemuksen suoraan palvelukerroksesta, tietojen esittäyttyä täyttää tarvittavat tiedot - Maksatuksen raportoinnin edellyttämästä kustannusten kuittikohtaisesta tarkastelusta
Muutokset viranomaisen toimintaan	- Vähemmän suoria yhteydenottoja investointituista, luvista ja niihin liittyvistä tiedoista - Mahdollisuus digitaalisen palvelukerroksen kautta jakaa ohjeita asiakkaille investointien rahoitukseen (tuet) ja lupien hakuun ja vaatimuksiin liittyviin kriittisiin asioihin jo neuvontavaiheessa	- Viranomainen voi ottaa kantaa yrityksen työtilan suunnitelmiin ja hakemusluonnoksiin yrityksen luvalla - Tieto päätöksestä voidaan välittää asiakkaalle palvelukerrokseen, josta asiakas voi saada haettua sen - Mikäli asiakas tekee valituksen päätöksestä, se välittyy vastaavalle viranomaiselle palvelukerroksen kautta	- Kukin viranomainen saa tiedon tulleesta hakemuksesta siihen liittyvästä substanssijärjestelmästä (esim. Hyrrä), jonne hakemus on tallennettu palvelukerroksesta - Viranomainen määrittelee hakemukselle käsittelijän, joka tallentuu palvelukerroksen metatietoihin, seuranta käynnistyy samalla, jolloin hakemuksen vaiheittaista etenemistä ja kommentointia voidaan seurata palvelukerroksesta kaikkien hakemusten ja lupien osalta myös hankkeeseen liittyvien viranomaisten kesken	- Investoinnin aikaiset valvontakäynnit eri tahoilta voidaan koordinoida Valvontakalenterin avulla. - Toteutuneet valvontaraportit ovat asiakkaan haettavissa Asiointikansion avulla. Asiointikansiossa on koottuna tiedot lupa- ja tukihakemuksista ja lupahakemusten sisältöä voidaan tuoda näkyviin palvelukerrokseen.	Kuittikohtaisen visuaalisen tarkastelun luopuminen mahdollistaa ajansäästöä investoinnin valvonnassa. Valvontaa voidaan edelleen kohdistaa tarvittaessa riskiperusteisesti.
Muut muutokset	Lupahakemuksiin ja velvoitteisiin liittyvät muutokset voidaan päivittää suoraan palvelukerrokseen, jolloin tieto muutoksista viestitään sähköisen ilmoituksen kautta asiakkaille	Kaikki hakemuksiin liittyvä viestintä osapuolten välillä voidaan hoitaa palvelukerroksen avulla			

Yhteenvedo tunnistetuista keskeisistä palvelukerroksen toiminnallisuuksista (ympyröitynä)

Huom. Yhteenvedon arvio tärkeimmistä toiminnallisuuksista kattaa projektin molemmat palvelupolut (Kasvin- ja eläintuotannon elinkaaripalvelut, Investoiva maaseutuyritys)

4. Hyötyarviointi

Asiakastyötilat ja jaettu tieto uudistuksen keskiössä

Nykytilan toimintamalli

Asiakkailla on vaikeuksia lupa-, valvonta- ja tukiprosesseissa. Viranomaiset joutuvat antamaan paljon neuvontaa ja asiakkaat kokevat lähestymisen (esim. puhelin) hitaiksi ja jäykeiksi.

Asiakkaat joutuvat asioimaan viranomaisen kanssa erikseen ja lupa-asioiden käsittely hajautuu moneen eri paikkaan. Asiointi on sähköposti- ja lomakepohjaista.

Viranomaiset toimivat omissa silloissaan ja yhteistyö on vähäistä. Kokonaiskuvan saaminen asiakkaan lupahankkeesta on asiakkaalle vaikeaa.

Asiakkaat joutuvat toimittamaan toistuvasti samoja tietoja eri viranomaisille. Asiakkaan aiemmasta asioinnista ei kerry historiatietoa.

Viranomaisten valvonta pohjautuu käytettävissä oleviin resursseihin ja on usein satunnaista.

Viranomaiset eivät merkittävästi hyödynnä kohdeasiakkailla olevaa tietoa valvonnan toteuttamisessa.

Lupa- ilmoitus ja valvontatoimissa ei ole yhtenäistä toimintamallia, prosessia ja käytäntöjä. Asioiden etenemistä on vaikea seurata.

Asiakkaat joutuvat yhteen hankkeeseen liittyen viemään useita lupaprosesseja erillisinä eteenpäin ja asioimaan useiden eri viranomaisten kanssa.

Muutokset

Neuvonta sekä ohjattu ja profiloiva asiointi

Yhteiset sähköiset työtilat

Jaettu laaja tietopohja ja viranomaisten keskinäinen tiedonvälitys

Profiili- ja historiatieto

Raportointi, analytiikka ja riskiprofilointi

Joukkoistaminen

Sisäänrakennettu selkeä prosessimalli

Ilmoitukset / aineistot, luvat yhtenä kokonaisuutena

Tavoitetilan toimintamalli

Asiakkaat saavat sähköistä neuvontaa nopeasti oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa. Asiakkaat pystyvät toimimaan itsenäisemmin järjestelmän ohjatessa heitä.

Asioiden hoitaminen on keskitetty yhteen paikkaan ja asiakkaat ja viranomaiset voivat työskennellä yhdessä hyödyntäen moderneja sähköisiä työtiloja.

Viranomaisilla on laaja yhteinen tietopohja, kokonaiskuva. Tieto on eri osapuolille läpinäkyvää. Viranomaiset toimivat tehokkaasti keskinäisessä vuorovaikutuksessa.

Asiakkaan kerran toimittamia tietoja hyödynnetään eri viranomaisten välillä ja tulevassa asioinnissa. Asioinneista kertyvää historiatietoa hyödynnetään laajasti.

Viranomaiset kohdentavat resurssit tunnistettujen korkean riskin kohteiden valvontaan.

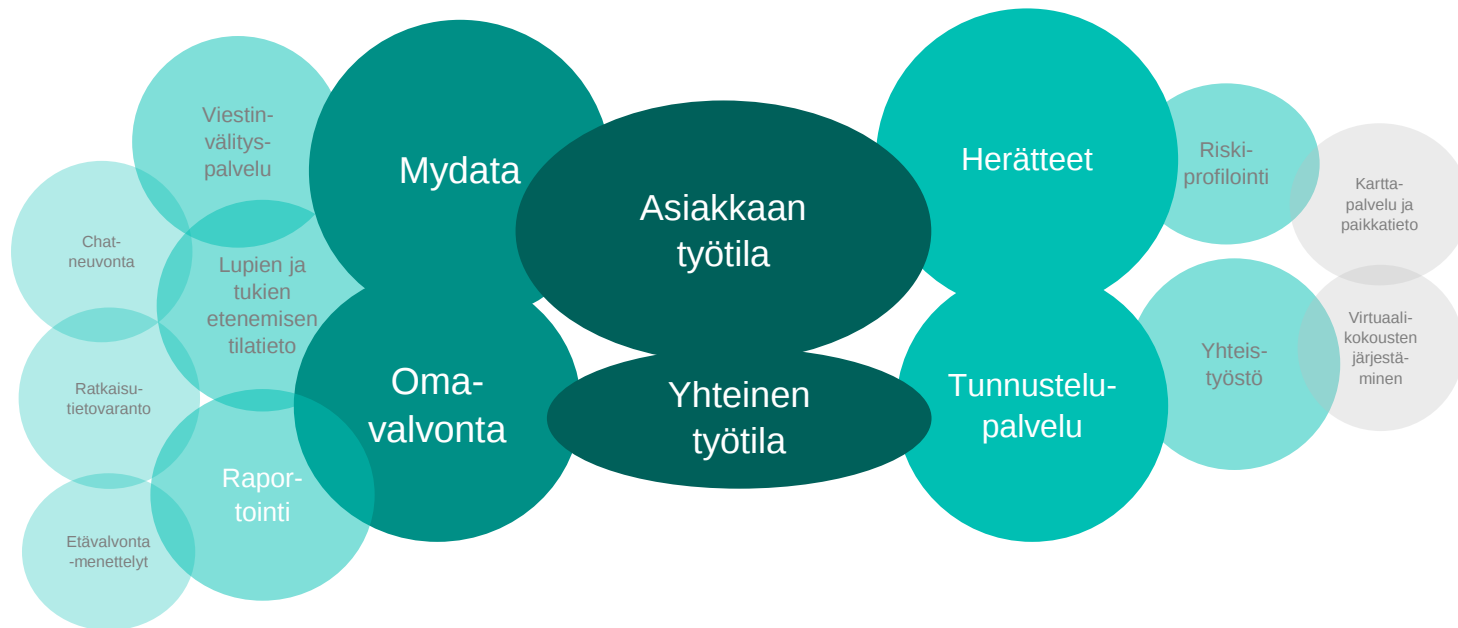
Viranomaiset hyödyntävät laajasti asiakkailta saatavaa tietoa ja asiakkaat voivat osallistua valvontatoimintaan.

Asiakkaalla on selkeä asiakaslähtöinen palvelupolku. Asiakas voi seurata lupaprosessien etenemistä helposti.

Yhden luukun malli: Asiakkaat voivat viedä useita asioita, ilmoituksia, lupia, ym. eteenpäin yhtenä hankkeena.

Tavoitetilassa hyötyjä tuottavat toiminnallisuudet

- Ympyrän koko kuvaa sitä, kuinka suuri merkitys toiminnallisuudella on tavoitetilassa. Työtila-ajattelu on keskeisessä roolissa uudistamassa asiakkaiden ja viranomaisten työnjakoa sekä automaattista tiedon käsittelyä.
- Yhtenäinen ja laaja tietopohja mahdollistaa asiakkaan omavalvonnan roolin kasvattamisen ja viranomaistoiminnan roolin siirtymisen ohjaavaan ja neuvovaan toimintatapaan.
- Asiakas toimii tavoitetilassa siten, että viranomaisvelvoitteisiin ja tukiin liittyvät velvoitteet hoituvat virheettömämmin, ja asiakas voi keskittyä tehokkaammin tuotannon kehittämiseen.

Kasvin- ja eläintuotannon elinkaari

Asiakashyödyt

Hyötyarvioinnin laajuus - elinkaari

- Perusjoukko on 50 388 maatalous- ja puutarhayritystä vuonna 2016, joista 70% kasvintuotanto- ja 30% eläintuotantotiloja
- Kohderyhmä 25 000 pientä, 20 000 keskisuurta ja 5 000 suurta yritysmäisesti toimivaa asiakasta.
- Puutarhayrityksiä hieman alle 4000 (v. 2000 noin 8000), joista avomaayrityksiä alle 3000 ja kasvihuoneyrityksiä hieman yli 1000. Koko alan liikevaihto ilman tukia 523 M€, Tuen osuus n. 8% alan tuloista (Luke/Puutarhatilastot).
- Lisäksi tarkasteltavassa joukossa on mehiläistarhat (3500), riistaeläintarhat (300), kotikanalat (satoja)
- Maatalouslomituksessa noin 4000 työntekijää (osa osa-aikaisia), ja kunnilla yhteensä 45 lomautakuntaa (n. 5 henkilöä/lautakunta)
- Tukihakua ei tässä käsitellä. Tukihakuun ja tukien valvontaan liittyvä tietopohja sen sijaan on tarkastelussa mukana.
- Kaikkien hyötyjen osalta ei voida olla varmoja tulevatko ne palvelukerroksesta vai viranomaisprosessien kehittämisestä
- Hyötyarvioinneissa ei ole huomioitu maakuntauudistuksen vaikutuksia, mutta kaikki ehdotettavat tavoitetilan muutokset ovat yhteensopivia niiden kanssa

Laadulliset hyödyt asiakkaille - elinkaari

Elinkaaren laadullisissa hyödyissä vuositason toistuvat toiminnot ovat keskeisessä asemassa. Toisaalta merkittävä osa (pienimuotoisen) toiminnan aloittavia asiakkaita tulee saada ohjattua ”oikealle polulle”, ja samalla toimintaan liittyvät velvoitteet hoituvat eikä oman toiminnan laatu kärsi. Sama koskee toiminnan lopettamista erityisesti pienimuotoisessa toiminnassa. Taloudellinen näkökulma korostuu MYEL/sukupolvenvaihdos-tilanteissa, joka perustelee vahvasti asiantuntijoiden hyödyntämistä.

1. Asiakaskokemus: (+++) ymmärrys toiminnan eri näkökulmista, rekisteröintien automaatio, sähköisen tiedon ja neuvonnan saatavuus. Sähköisen tiedon yhteiskäyttö viranomaisyhteyksien sujuvoittamiseksi.
2. Laatu: (+++) Tukihakemusten virheettömyys. Omavalvonnan oikeellisuus.
3. Läpimenoaika: (+) Valvontojen ja Lomituksen sujuvuus. Annetuissa määräajoissa pysymisen varmistaminen.
4. Työn resursointi: (++) Ammattimaisuus ja ulkopuolisen erityisosaamisen hyödyntäminen. Tilannekuva tarvittavista toimenpiteistä.
5. Työajan käyttö: (+++) Toiminnan kasvaessa hallintoon kuluva työmäärä ei kasva samassa suhteessa.
6. Sähköiset työkalut: (++) markkinaehtoisten sähköisten välineiden lisääntyminen ja kytkeytyminen viranomaispalvelukerrokseen
7. Viranomaisyhteistyö: (++) tiedot hallitusti yhteiskäytössä, Mydata ratkaisuna tiedon pitkäaikaissäilytykselle ja pysymiselle toiminnanharjoittajan omassa hallinnassa
8. Riskien hallinta: (++) omavalvonnan paraneminen ja sen myötä oman toiminnan edellytysten parantuminen
9. Yhteiskunta: (+) toiminnan ja tuotosten laatu ja kannattavuus

Hyötyarvio: Kasvin ja eläintuotannon elinkaari

Asiakkaille syntyisi kokeilussa kuvatus palvelupolun myötä arviolta yli 25 prosentin säästö työmäärässä

Hyötypotentiaali

- Palvelupolun vaiheiden kokonaishyöty realisoituu täysimittaisesti vasta, kun koko elinkaaren aineistot ovat käytettävissä digitaalisessa muodossa
- On huomattava, että vuositason hyödyt ovat asiakkaan näkökulmasta ratkaisevia
- Asiakkaat arvioivat suurimpien tehostumishyötyjen syntyvän sähköisten työkalujen hyödyntämisessä vuosisuunnittelussa ja tukihakujen valmistelussa.
- Eri tuotantosuuntia edustavilla asiakkailla on hyvin erilaiset tuotantoon liittyvät rekisteröintivelvoitteet, jolloin palvelukerroksen tuottamat hyödytkin jakautuvat epätasaisesti
- Hyötypotentiaali on arvioitu perustuen asiakkaiden haastatteluihin ja asiakastyöpajan työskentelyyn a) nykytilassa velvoitteiden hoitoon kuluva ajasta (htp) ja b) säästetystä työajasta tavoitetilassa (%).

Keskeisimmät tekijät tehostumiselle

- Suunnitteluvaiheessa tuotetut aineistot ovat digitaalisesti välitettävissä tukiviranomaiselle
- Tiedot tallennetaan Mydataan, ja niitä voidaan hyödyntää sekä suunnittelussa, tukihauksa että rekisteröinneissä
- Tietojen välittämiseen hyödynnetään palvelukerrosta, vaikka tukihaut ja niihin liittyvät, vuosittain vaihtuviin sääntöihin perustuvat tarkistukset tehdäänkin substanssijärjestelmissä
- Jäsennettyjen aineistojen ja dokumenttien hyödyntäminen maksatus- ja valvontavaiheessa
- Tunnustelussa, suunnittelussa ja maksatuksessa käytettävät työkalut tukevat asiakasta päätöksen teossa

Elinkaari	Nykytilassa htp per tapahtuma	Arvioitu muutos (%) tavoitetilassa	Hyötypotentiaali htp:t per tapahtuma tavoitetilassa	Hyötypotentiaali € per tapahtuma tavoitetilassa
Tunnustelu (Toiminnan aloittaminen)	2 htp	25 %	0,5 htp	112 €
Suunnittelu	10 htp	20 %	2 htp	450 €
Rekisteröinnit	1 htp	60 %	0,6 htp	135 €
Vuosisuunnittelu: Tuotanto ja tukihaku	16 htp	25 %	4 htp	900 €
Toiminnan ohjaaminen (kasvi- ja eläintuotanto) • Muutosilmoitukset • Omavalvonta	7 htp	30 %	2 htp	450 €
Vuosiraportointi ja valvonnat	2 htp	30 %	0,6 htp	135 €
Lomitus	1 htp	50 %	0,5 htp	112 €
Yhteensä	39 htp	26 %	10,2 htp	2295 €

*1 htv =42 500 €

*1 htp =225 €

Asiakashyötyarvion taustaoletukset: Elinkaari

Keskeisimmät tekijät ja hyötypotentiaali

• Tunnustelu (Toiminnan aloittaminen)

- Tunnustelupalvelun käyttäjiä ovat keskimäärin varsin kokemattomat asiakkaat, jotka etsivät aihealueen tietoa, ja asiakkaat voidaan ohjata palvelulla nopeammin kohti tarkempaa suunnittelua (tai saada tunnustelutarpeensa tyydytetyksi)
- Asiakkaiden kiinnostuksen kohde todennäköisesti yksinkertaisempaa kuin maatalon nautakasvintuotanto (lampaat, siipikarja, mehiläiset, luomu, ym.)
- Asiakkaan työmääräarvio nykytilassakeskimäärin 2 htp, hyötypotentiaali 25%

• Suunnittelu

- Suunnitteluvaiheessa yhteydet eri neuvonta/viranomaistahoihin hoituvat sähköisesti ja ilman käyntejä
- Suunnitteluvaiheessa tuotetut aineistot ovat digitaalisesti välitettävissä rekisteröintiin
- Asiakkaan työmääräarvio nykytilassa keskimäärin 10 htp, hyötypotentiaali 20%

• Rekisteröinnit/ilmoitukset

- Sähköinen rekisteröinti/ilmoittaminen kaikille eri osa-alueille
- Rekisteröintivaiheessa yhteydet eri neuvonta/viranomaistahoihin hoituvat sähköisesti ja ilman käyntejä
- Asiakkaan työmäärä nykytilassa keskimäärin 1 htp, hyötypotentiaali 60%

• Vuosisuunnittelu: Tuotanto ja tukihaku

- Vuosisuunnittelua suurissa yksiköissä tehdään tasaisemmin ympäri vuotta, pienemmissä suunnittelu painottuu tukihakujen alle
- Suunnitteluvaiheessa tuotetut aineistot ovat digitaalisesti välitettävissä tukihakuihin
- Tiedot tallennetaan Mydataan, ja niitä voidaan hyödyntää suunnittelussa, tukihakussa ja valvonnoissa
- Asiakkaan työmäärä nykytilassa keskimäärin 16 htp, hyötypotentiaali 25%

• Toiminnan ohjaaminen (kasvi- ja eläintuotanto)

- Toimintaan liittyviä muutosilmoituksia ja omavalvontatietoa tuotetaan suurissa yksiköissä varsin automatisoidusti, pienemmissä manuaaliryhtymänä ja suhteessa isommalla työpanoksella
- Asiakkaan työmäärä nykytilassa keskimäärin 7 htp, hyötypotentiaali 30%

• Vuosiraportointi ja valvonnat

- Vuosiraportointitiedot ovat saatavilla sähköisenä - asiakas toimittaa jatkossa aineistot sähköisesti, tai ne ovat saatavilla Mydata:sta
- Asiakkaalta valvontaan tarvittavat (omavalvonta-) tiedot ovat saatavilla sähköisenä - asiakas toimittaa jatkossa aineistot sähköisesti, tai ne ovat saatavilla Mydata:sta
- Asiakkaan työmäärä nykytilassa keskimäärin 2 htp, hyötypotentiaali 50%

• Lomitus

- Lomitus toiminnan asiakkaan pohjatiedot ja tilannekuva muodostetaan ja ylläpidetään sähköisenä ja samalla lomitus toiminnan sähköinen haku virtaviivaistetaan, ja samalla myös tarkastus- ja valvontakäyntien määrä minimoituu
- Asiakkaan työmäärä lomahaussa nykytilassa pienekö, 1 htp, hyötypotentiaali 50%

Hyötyarvion laajuus

Kunnat

- Maataloushallinto
  - Tukineuvonta
  - Tukihakemusten vastaanotto (paperiset) ja tallennus
  - Tukihakemusten käsittely
  - Hukkakauran rekisteröinti ja valvonta
- Lomituslautakunnat
  - Neuvonta, ohjaus, organisointi, resurssit

Mavi

- Palvelukerroksen ja omien järjestelmien yhteensovittaminen ja työnjako

Evira

- Omavalvonnan roolin muutos, "valvojasta valmentajaksi"
- Rekisterien laatu/kattavuus

Maakunta (ELY-keskusten tehtävät)

- Tukiin liittyvät valvontakäynnit
- Hallinnollinen valvonta

Viranomaishyödyt

Hyötyarvioinnin laajuus - elinkaari

Kuntien tehtävät

- Maataloushallinnossa työskentelee yhteensä noin 500 henkilöä. Valtaosa (325 htv) työpanoksesta käytetään maatalouden neuvontaan ja maataloustukien käsittelyyn.
- Digitaaliset neuvontakanavat mahdollistavat tukineuvonnan tehokkaamman organisoinnin maataloushallinnossa (60htv/30%)
- Palvelukerroksen palvelut auttavat osaltaan lisäämään sähköisten tukihakemusten osuuden kasvua edelleen ja vähentävät siten tallennustyön määrää (2h/tallennus=10000h=7 htv/100%)
- Tukihakemusten liiteaineistojen helppo liittäminen tukihakemukseen vähentää niiden skannaustyötä (liittyy edelliseen)
- Tukien käsittelyprosessin sähköistäminen ja sitä kautta tehostuminen (50000 käsittelyä 10 h/tuki, 258 htv/10%)
- Hukkakaurarekisteröintien helpottuminen palvelukerroksen kautta vähentää myös nykyisin kuntien maataloushallinnon työtä (0,2 htv/YTA, 13 htv/10%)
- Lomituslautakuntia, joiden tehtävänä on lomitusjärjestelmän vieminen käytäntöön (neuvonta, ohjaus, lomittajaresurssien hallinta) ja sen valvonta, on manner-Suomessa 45. Lomalautakuntien työtä voidaan tehostaa merkittävästi automatisoimalla osa lomahallinnosta palvelukerrokseen ja muuttamalla toimintamallia vuorovaikutteiseksi ja asiakaskeiseksi ("anomusmallista varausmalliksi") (45*5=225 htv/ 20%)
- Maakuntauudistuksessa tehtävien on suunniteltu siirtyvän maakuntien vastuulle. Tässä raportissa ei käsitellä maakuntahallintoa keskittämisen mahdollisesti saavutettavia hyötyjä.

Mavi

- Palvelukerroksen ja omien järjestelmien sekä rekisterien hoitoon liittyvien tehtävien yhteensovittaminen ja työnjakomahdollisuuksien lisääminen (75htv/0%)
- Neuvonnan kehittyminen helpottaa myös Mavin työtä
- Tukipäätösten sähköinen viestin tuo myös hyötyjä Maville

Evira

- Omavalvonnan roolin muutos ja merkityksen kasvu mahdollistaa Eviran keskittymisen ohjaukseen ja neuvontaan eli toteuttamaan tavoitettaan, siirtymää "valvojasta valmentajaksi", (Evira 640 htv, alkutuotannon rekisterienpito ja valvonnan johtaminen/kehittäminen 150 htv, rekisterien pidossa säästöä 2 htv)
- Rekisterien laatu/kattavuus säästää turhaa työtä ja viraston resursseja varsinaiseen asiantuntijatyöhön (sisältyy edellä)

ELY-keskusten tehtävät

- Tukiin liittyvät valvontakäynnit tehostuvat perustietojen liittyvien tietoaineistojen saatavuuden parantuessa mm, omavalvonnan kehittymisen kautta (valvonta 190 htv +70htv= 260htv / 20%)
- Palvelukerroksen kautta valvonta-asiakkaiden tiedot ovat saavutettavissa sähköisessä ympäristössä hallinnollisen valvonnan tehostamiseksi (sisältyy edelliseen)

Hyötyarvioinnin yhteenveto: Kasvin ja eläintuotannon elinkaari

Merkittävimmät hyötypotentiaalit ovat maataloushallinnon maataloustukien käsittelyssä, lomitusten uudelleenjärjestelyssä ja ELY-keskusten valvonnassa

Viranomainen	Työmäärä: HTV	Hyötypotentiaali: %	Hyötypotentiaali: HTV	Hyötypotentiaali: HTV muunnettuna euroiksi*	Muu euromääräinen hyötypotentiaali (esim. matkakulut)	Kokonaishyötypotentiaali yhteensä euroina
Kuntien (YTA) maataloushallinto	325	19%	62	2 635 000 €	0 €	2 635 000 €
Lomituslautakunnat	225	20%	45	1 912 500 €	0 €	1 912 500 €
Mavi	75			0 €	0 €	0 €
Evira	150	5 %	7,5	318 750 €	0 €	318 750 €
Ely-keskukset	260	20%	52	2 210 000 €	0 €	2 210 000 €
Yhteensä	1035		166,5	7 076 250 €	0 €	7 076 250 €

*1 htv =42 500 €

Maakuntaudistuksen myötä keskeinen yksittäinen hyödyn saaja (organisaatio) ovat 18 maakuntaa, jonne maataloushallinto on tarkoitus keskittää. Lisähyötyjä saavutetaan hallintojen yhdistämisestä ja asiantuntijaresurssien tehokkaammasta hyödyntämisestä. Samalla tulee varmistaa, että kaikki maakunnat hyödyntävät samoja tavoitetilan palvelukerroksen toiminnallisuuksia ja kuvattuja toimintamalleja.

Laadulliset hyödyt viranomaisille

Viranomaisille tavoitetilan toimintamallista voidaan tunnistaa lukuisia laadullisia hyötyjä ja parannuksia nykytilan toimintaan.

1. Asiakaskokemus: (+++) asiakasyhteistyö paraneminen ja vastakkainasettelun väheneminen sujuvamman viranomaisasioinnin ja tehokkaammin kohdistetun valvonnan ansiosta
2. Laatu: (++) rekisterien ajantasaisuus paranee ilmoitusten teon sähköistyessä, tukihakemusten laatu paranee Mydatassa olevan tiedon sähköistämisen hyödyntämisen vaikutuksesta
3. Läpimenoaika: (+) käsittely nopeutuu koordinaation avulla
4. Hakemusten laatu: (+) työajan säästö erityisesti maataloushallinnossa (kunnat, ELY-keskukset)
5. Työn resursointi: (++) monikanavaisuus / keskittäminen tukien neuvonnassa
6. Työajan käyttö: (++) eri viranomaisten päällekkäisen työn väheneminen; hallinnollisen valvonnan automaation lisääminen
7. Tiedonhallinta: (++) mahdollistaa sähköiset valvonta- ja käsittelyprosessit
8. Viranomaisyhteistyö: (+) parempi mahdollisuus tehokkaaseen koulutukseen ja opastavaan neuvontaan viraston (Mavi-Evira), tiedonvaihto paranee
9. Riskien hallinta: (+) toimijoita koskevan tiedon saatavuus lisää riskiperusteista valvontaa
10. Yhteiskunta: (++) viranomaistehtävien vaikuttavuus kasvaa (tukien tehokkaampi käsittely nopeuttaa tukien jakoa, valvonta kohdistuu riskisiin kohteisiin, neuvontaa voidaan tehostaa ja kohdistaa uudelleen

Investoiva maaseutuyritys

Asiakashyödyt

Hyötyarvioinnin laajuus - investoinnit

Investoivat maatalousyritykset (perusjoukko 50 000 kasvin- ja eläintuotannon toiminnanharjoittajaa)

- Investointihakemuksia 1750 kpl/vuosi, joista ei-rahoitettavia hankkeita noin 10% (hyväksyttyjä on noin 1 600/vuosi)
- Hakemuksista 35% on paperimuodossa
- Myönnettyjä tukia noin 30 000 000 € arvosta/v (keskiarvo 20 000 € per hanke)
- Investoinnin luvat ja rahoitus-osiossa käsitellään seuraavat vaiheet
  - Lupien ja tukien tunnustelu ja suunnittelu
    - Tunnustelutiedonsaanti tehokkaammaksi, pienet hankkeet
  - Lupa- ja tukihakemusten tiedon muodostus
    - Aineistojen digitalisointi, digitalisoidun rakennuslupa-aineiston hyödyntäminen ja avustavien sovellusten (esim. LTS) hyödyntäminen
  - Lupa- ja tukihakemusten vireillepano
    - Yksi hakemus viranomaisille
  - Valvontakäynteihin osallistuminen
    - Kalenterivaraukset
  - Raportointi ja maksatus
    - Moninkertaisen ”paperityön” poistaminen ja kirjanpitoaineistojen hyödyntäminen digitaalisessa muodossa
  - Toteutuneen investoinnin valvontaan osallistuminen
    - Päätös- ja projektiaineistot viranomaisten käytettävissä digitaalisessa muodossa

Huom. Kaikkien hyötyjen osalta ei voida olla varmoja tulevatko ne palvelukerroksesta vai viranomaisprosessien kehittämisestä
Hyötyarvioinneissa ei ole huomioitu maakuntauudistuksen vaikutuksia, mutta kaikki ehdotettavat tavoitetilan muutokset ovat yhteensopivia niiden kanssa

Asiakkaiden kokemuksia - investoinnit

- **Esimerkki mittavasta investointihankkeesta**

- 5 000 000 € navettainvestointi, josta tukiosuus oli 500 000 €
- Hankkeen suunnitteluun, lupien hakuun ja tukihakemuksen tekoon kului asiakkaalta lähes täyspäiväisesti noin 2 kuukautta, sisältäen hankintojen kilpailutukset
- Asiakas käytti hankevalmistelussa ulkopuolisia suunnittelijoita ja asiantuntijoita, mutta hoiti mm. edellytetyt kilpailutukset itse

- **Kommentteja asiakkailta**

- Keskisuuri kasvihuoneinvestointi: "Yritys käytti 23 työpäivää yhden investoinnin puitteissa viranomaisten kanssa – tietääksemme ennätys alallaan"
- "ELY-keskuksen tarkastajat kävivät yhden kesän aikana mittaamassa saman kasvihuoneen 4 kertaa"

Laadulliset hyödyt asiakkaille - yhteenveto

Kokonaisuutena sähköisiä palveluja kehittämällä toimiala kulkee kohti professionaalisempaa toimintaa.

1. Asiakaskokemus: (+++) ilmoitusten automaatio, tiedon yhteiskäyttö, mielekkäät valvonnat
2. Laatu: (+++) Tukihakemusten laatu vähentämässä takaisinperintöjä, tieto sähköisenä viranomaisyhteistyössä
3. Läpimenoaika: (+) tehostaa investointitukien käsittelyä
4. Työn resursointi: (++) myös ulkopuolisen erityisosaamisen hyödyntäminen
5. Työajan käyttö: (+++) toiminnan volyymien kasvaessa hallintoon kuluva työmäärä kasvaa hitaammin (ei kasva samassa suhteessa)
6. Sähköiset työkalut: (+++) markkinaehtoisten sähköisten välineiden käyttö monipuolistuu yhdistettynä viranomaispalvelukerroksen tarjoamiin palveluihin
7. Viranomaisyhteistyö: (++) tiedot hallitusti yhteiskäytössä, mahdollisuus antaa mydata hallitusti käyttöön myös viranomaiselle
8. Riskien hallinta: (+++) omavalvonnan paraneminen ja sen myötä oman toiminnan edellytysten parantuminen, tukien takaisinperinnän väheneminen
9. Yhteiskunta: (++) toiminnan ja tuotosten laatu, tukien kohdentuminen EU-säännösten mukaisesti oikein

Hyötyarvio: Investoiva maaseutuyritys

Asiakkaille syntyisi kokeilussa kuvatus palvelupolun myötä arviolta yli 20 prosentin säästö työmäärässä

Hyötypotentiaali

- Asiakkaat arvioivat suurimpien tehostumishyötyjen syntyvän investoinnin suunnittelussa tuotettavien materiaalien ja tukisuunnitelmien sähköisten työkalujen hyödyntämisen kautta, sekä sähköisessä muodossa olevien jäsenettyjen aineistojen ja dokumenttien hyödyntämisessä maksatus- ja valvontavaiheessa
- Hyötypotentiaali on arvioitu perustuen erikokoisia investointeja harkinneiden ja toteuttaneiden asiakkaiden haastatteluihin ja asiakastyöpajan työskentelyyn a) nykytilassa velvoitteiden hoitoon kuluva ajasta (htp) ja b) säästetystä työajasta tavoitetilassa (%).
- Yhdelle asiakkaalle syntyvät hyödyt on mahdollista skaalata koskemaan kaikkien noin 1500 vuosittaiseen tuettuun investointiin.

Keskeisimmät tekijät tehostumiselle

- Suunnitteluvaiheessa tuotetut aineistot ovat digitaalisesti välitettävissä sekä lupa- että tukiviranomaiselle
- Tiedot tallennetaan Mydataan, eikä samoja tietoja tarvitse ilmoittaa jokaiselle viranomaiselle erikseen.
- Tietojen välittämiseen hyödynnetään palvelukerrosta, joka sisältää myös aiemmin ilmoitetut tiedot ja täytetyt lomakkeet, joita voi hyödyntää.
- Jäsenettyjen aineistojen ja dokumenttien hyödyntäminen maksatus- ja valvontavaiheessa
- Tunnustelussa, suunnittelussa ja maksatuksessa käytettävät työkalut

Investointi	Nykytilassa htp per tapahtuma	Arvioitu muutos (%) tavoitetilassa	Hyötypotentiaali htp:t per tapahtuma tavoitetilassa	Hyötypotentiaali € per tapahtuma tavoitetilassa
Lupien ja tukien tunnustelu	2 htp	20 %	0,4 htp	90 €
Investoinnin suunnittelu (ei sis. ulkop. suunnittelijan työtä) sisältäen lupien ja tukihakemusten tiedonmuodostuksen	20 htp	10%	2 htp	450 €
Lupa- ja tukihakemusten vireillepano	1 htp	10 %	0,1 htp	22,5 €
Valvontakäynteihin osallistuminen sisältäen valvonta-aineistot	5 htp	35 %	1,75 htp	395 €
Raportointi ja maksatus, sisältäen kustannuserittelyt	3 htp	50 %	1,5 htp	340 €
Toteutuneen investoinnin valvontaan osallistuminen, mukaan lukien erittyjen arkistointi	1,5 htp	70 %	1 htp	235 €
Yhteensä	32,5 htp	20 %	6,25 htp	1532,5 €

*1 htv =42 500 €

*1 htp =225 €

Asiakashyötyarvion taustaoletukset: Investoinnit

Keskeisimmät tekijät ja hyötypotentiaali

- **Lupien ja tukien tunnustelu**
  - Tunnustelupalvelun käyttäjiä ovat todennäköisesti kaikki hakijat, mutta sen työ määrä kokonaisuudessa on pienehkö
  - Tunnustelupalvelun avulla käyttäjämäärät suurenevat, mutta vastaavasti hylättävien hakemusten määrä tulee vähenemään, ja asiakkaan ”turha työ” vähenee
  - Asiakkaan työ määrä nykytilassa keskimäärin 2 htp, hyötypotentiaali 20%
- **Investoinnin suunnittelu**
  - Tässä ei tarkastella ulkopuolisten suunnittelijan työtä (rakennuslupavaihe, tarkempi detaljisuunnittelu, kannattavuuslaskelmat ym.)
  - Tukihakemusten tiedonmuodostus pyritään tekemään koko ketjussa sähköisesti
  - Suunnitteluvaiheessa yhteydet eri neuvonta/viranomaistahoihin hoituvat sähköisesti ja ilman käyntejä
  - Merkittävä osa työstä edellyttää jatkossakin asiakkaan ”ruudun äärellä” tehtävää suunnittelutyötä, jota voidaan vain rajatusti tukea viranomaisten tarjoamin työkaluin
  - Osa suunnittelutyöstä (täydennykset) hoidetaan vireillepanon jälkeen
  - Asiakkaan työ määrä arvio nykytilassa keskimäärin 20 htp, hyötypotentiaali 10%
- **Lupa- ja tukihakemusten vireillepano**
  - Sähköinen vireillepano kaikille hakemuksille säästää asiakkaan työtä – edellyttää saataville sähköistä tukipalvelua
  - Mahdolliset yhteydet ja lisätietopyynnöt eri neuvonta/viranomaistahoihin hoidetaan sähköisesti ja ilman käyntejä
  - Asiakkaan työ määrä nykytilassa keskimäärin 1 htp, hyötypotentiaali 10%
- **Valvontakäynteihin osallistuminen**
  - Valvonta-aineistojen hallinta tapahtuu täysin sähköisessä muodossa, ml. viranomaisten keskinäinen käyntien synkronointi ja mahdolliset yhteiskäynnit
  - Tiedot tallennetaan Mydataan, ja niitä voidaan hyödyntää valvonnoissa
  - Asiakkaan työ määrä nykytilassa keskimäärin 5 htp, hyötypotentiaali 35%
- **Raportointi ja maksatus**
  - Edellytettujen kustannuserittelyjen tuottaminen mahdollisimman automaattisesti sähköisiin viranomaispohjiin omasta kirjanpidosta
  - Asiakkaan työ määrä nykytilassa keskimäärin 3 htp, hyötypotentiaali 50%
- **Toteutuneen investoinnin valvontaan osallistuminen**
  - Investointien jälkivalvonta tapahtuu otospohjaisesti (5 vuoden päästä), jota tehostaa ja helpottaa aiempien erittelyjen sähköinen arkistointi – omadata-periaate
  - Vuosiraportointitiedot ovat saatavilla sähköisenä - asiakas toimittaa jatkossa aineistot sähköisesti, tai ne ovat saatavilla omadata:sta
  - Asiakkaan työ määrä nykytilassa keskimäärin 1,5 htp, hyötypotentiaali 70%

Viranomaishyödyt

Hyötyarvion laajuus

Investoinnit

Kunnat

- Rakennusvirasto:
  - hyödynnetään Lupapiste.fi palvelua
- Ympäristönsuojeluviranomainen
  - ympäristölupaan tarvittavat yhteiset dokumentit saatavilla työtilassa

Maakunnat (ELY-keskusten tehtävät)

- Tukineuvonta
- Hakemusten vastaanotto ja tallennus
- Hakemuksen käsittely
- Tarkastuskäynnit
- Maksatushakemuksen käsittely
- Jälkivalvonta

AVIt

- Yhteiset, myös ympäristölupaan liittyvät tietoaineistot

Viranomaisten hyötypotentiaali tavoitetilan toimintamallista

"Helpottaisi valvoja erittäin paljon."

"Neuvonnasta voisi tipahtaa jopa 20 % pois."

"Vähentäisi turhia ilmoituksia."

"Tietojen siirtäminen ja muokkaaminen eri tarkoituksiin vie kaikkein eniten aikaa"

"Ei välttämättä vähennä viranomaisen työtä, mutta muuttaa työajan käytön profiilia mielekkäämmäksi."

"Ei välttämättä vähennä viranomaisen työtä, mutta nyt tekemättä jääneet työt tulisivat tehtyä."

"Työ on paljon viranomaisten välistä synkronointia – toisi siihen apua."

"Hanke on valvontatyön kannalta erittäin edullinen ja tarpeellinen."

"Hanke on hyvä ja tavoitteet ovat hyvät."

"Tulevaisuudessa mennään toiminnassa enemmän ennakoivaan suuntaan, tämä tukee sitä."

"Työajan säästö ei pitäisi olla ainut hyödyn mittari - pitäisi laskea myös jokin arvo sille, että laatu paranee."

"Järjestelmä ohjaisi kokonaisuudessaan siihen, että saataisiin asiakas tekee enemmän oikeita asioita oikeaan aikaan."

Hyötyarvioinnin laajuus

- ELY-keskus

- Suomessa 40 Elyn asiantuntijaa käsittelee maatalouden investointien rahoitusta (neuvonta, käsittely ja valvonta)
- Tukineuvonta (hyödynnetään useita kanavia, työnjakoa eri alueiden välillä, hakemuksen tekoa hyödyntävän rahoitustunnustelun)
- Hakemusten vastaanotto ja tallennus (nyt alle 70% sähköinen Hyrrä/Mavi, tavoitetilassa 100%)
- Hakemuksen käsittely (sisällön tarkistaminen (tavoitetilassa koneellinen), täydennyspyynnöt (hakemusten laadun parantumisen myötä) (liiteaineistojen sähköistäminen, automaattiset haut viranomaisten rekistereistä esim. vero, prh, rakennusluvut), pisteytys paremmuusjärjestykseen
- Tarkastuskäynnit (hallinnollinen tarkastus (talous) suoraan kirjanpidosta palvelukerroksen yhteiseen työtilaan, valvonta investointiaikana, yhteistyö ja koordinointi rakennusviranomaisten/ympäristöterveysviranomaisen kanssa, tavoitetilassa valvontakalenteri)
- Maksatushakemuksen käsittely (paperisten hakemusten tallennus poistuu, koneellisesti käsitteletyt tositerivit ja koneellisesti lasketut summatiedot, alvien erottelu)
- Jälkivalvonta (riskiperusteinen), ilmoitus, viranomaisyhteistyö, datan kautta (Eviran rekisterit,. Mavin tukihaut, verottajan rekisterit, indikaattorien rakentaminen jälkivalvontaan) Mavi/ELY EU:n otospohjainen tarkastus jää ulkopuolelle

Muut viranomaiset

- Kuntien rakennusvalvonta
  - Vastuu rakennusvalvonnasta kokonaisuutena, sähköistetty lupaprosessi (Lupapiste)
  - Uusi toimintamalli ei tuo lisää viranomaishyötyjä
- Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
  - ympäristölupaa tarvittavat yhteiset dokumentit saatavilla työtilassa (kts. Rakennuslupa)
- AVIt
  - ympäristölupaan tarvittavat yhteiset dokumentit saatavilla työtilassa (kts. Rakennuslupa)
  - Investointitukiin liittyviä ympäristölupia alle 800 vuodessa
- Mavi
  - Elyn koulutus ja opastus
- Evira
  - -

Hyötyarvioinnin yhteenveto: Investointituet

Merkittävin hyötypotentiaali on tunnistettu ELY-keskuksen osalta

Viranomainen	Työmäärä: HTV	Hyötypotentiaali: %	Hyötypotentiaali: HTV	Hyötypotentiaali: HTV muunnettuna euroiksi*	Muu euromääräinen hyötypotentiaali (esim. matkakulut)	Kokonaishyötypotentiaali yhteensä euroina
Investoinnit						
ELY-keskukset	2 htp/hakemus (40htv)	30%	12 htv	510 000€	0 €	510 000 €
Kunnan rakennusvalvonta	(ei tässä)	0	0 HTV	0 €	0 €	0 €
Kunnan ympäristösuojelu	N/A	0	0 HTV	0 €	0 €	0 €
AVI	N/A	0	0,5 HTV	21 000 €	0 €	21 000 €
Mavi	N/A	0	0 HTV	0 €	0 €	0 €
Evira	N/A	0	0 HTV	0 €	0 €	0 €
Yhteensä	40+N/A		12,5 htv	531 000 €	0 €	531 000 €

*1 htv =42 500 €

Viranomaishyödyt syntyvät pääasiassa nykyisten ELY-keskusten investointitukihakemusten sähköisestä käsittelystä, sähköisten neuvontatyökalujen hyödyntämisestä sekä hallinnollisen valvonnan tehostumisesta. Tavoitetilassa hakemusten käsittely voidaan myös uudelleenorganisoida nykyistä tehokkaammin.

Laadulliset hyödyt viranomaisille

Viranomaisille tavoitetilan toimintamallista voidaan tunnistaa lukuisia laadullisia hyötyjä ja parannuksia nykytilan toimintaan.

1. Asiakaskokemus: (+++) asiakasyhteistyön paraneminen, vastakkainasettelun väheneminen
2. Laatu: (++) investointiin liittyvien lupien ja tukihakemusten koordinoitu prosessi parantaa prosessin laatua
3. Läpimenoaika: (++) viranomaiskäsittelyn koordinoitu eteneminen lyhentää käsittelyjen kokonaisaikaa
4. Hakemusten laatu: (+) vaikuttaa työajan suuntaamiseen
5. Työn resursointi: (++) monikanavaisuus / keskittäminen investointien ja tukien neuvonnassa mahdollistaa työnjaon ja siten lisää tehokkuutta
6. Työajan käyttö: (++) eri viranomaisten päällekkäisen työn väheneminen; hallinnollisen valvonnan automaation lisääminen
7. Tiedonhallinta: (++) mahdollistaa sähköiset käsittelyprosessit
8. Viranomaisyhteistyö: (+) koulutus ja opastava toiminta, tiedonvaihto
9. Riskien hallinta: (+) riskiperusteisuuden lisääminen valvonnassa
10. Yhteiskunta: (++) viranomaistehtävien vaikuttavuus (tukien myöntäminen tuottavampiin investointeihin , valvontaan käytettävien resurssien suuntaaminen riskisiin kohteisiin, asiantuntijaresurssien kohdistaminen haastaviin tilanteisiin neuvontatoiminnassa)

5. Johtopäätökset

Merkittävät uudistukset tavoitetilassa

1. Omavalvonta

- Omavalvonnan rooli lisääntyy ja sähköistämisen myötä omavalvonnan merkitys oman toiminnan kehittämisessä, ohjaamisessa ja toiminnassa kasvaa. Samalla viranomais toiminnan valvontarooli uudistuu enenevässä määrin riskiperusteiseksi.

2. Viranomais-asiakasyhteistyö

- Sähköistäminen tekee mahdolliseksi asiakaskohtaisen yhteistyön. Olennainen tieto on kaikkien viranomaisten nähtävillä.

3. MyData

- Asiakas pystyy kehittämään omaa toimintaansa yhdistämällä omaa tietoansa viranomaisasiointissa syntyvään tietoon sekä muista tietolähteistä saatavaan tietoon vuosittaisessa toiminnassa. Asiakas voi avata omaa tietoaan viranomaiselle, mikä vähentää erillisen tiedon toimittamisen tarvetta.

4. Tunnustelu

- Tunnustelun avulla asiakas saa selkeät vastaukset toiminnan aloittamiseen tai tukien ja lupien näkökulmasta. Tunnustelu voidaan toteuttaa myös itsepalveluna sähköisen työkalun avulla. Tunnustelu ohjaa asiakkaan toimimaan viranomaisvelvoitteiden mukaisesti.

5. Valvojasta valmentajaksi

- Viranomaisen roolissa valvonnan osuutta voidaan vähentää kun suunnataan resursseja palvelukerroksen ja sähköistämisen mahdollistamaan vuorovaikutukseen. Yhteistyö kohdistuu asiakkaiden neuvontaan ja ohjaukseen, joka edelleen vähentää valvonnan tarvetta.

6. Koko palvelupolun sähköistäminen

- Kokonaisvaltainen sähköinen toiminta mahdollistaa kattavan kuvan asiakkaan toiminnasta asiakkaalle itselleen sekä viranomais tehtävien hoitamiseksi. Tehokkuus saavutetaan siten, että kaikki tarvittava tieto on koko palvelupolun ajan digitaalisessa muodossa.

Käsiteltyjen palvelupolkujen hyödyt

- Kuvatuilla palvelupoluilla on mahdollista saavuttaa merkittäviä hyötyjä
  - Asiakkaiden panostaminen omavalvontaan parantaa toiminnan laatua, elintarviketurvallisuutta sekä vähentää tukien takaisinperintää
  - Asiakkaiden ja viranomaisten siirtyminen hyödyntämään yhteistä digitaalista tietopohjaa lisää yhteistyötä ja avoimuutta koko kasvin- ja eläintuotannon toimintaketjussa
  - Asiakas hyötyy siirtymisessä täysin digitaaliseen toimintamalliin, joka edellyttää tähän liittyvien palvelujen rakentamista sujuviksi
- Kasvi- ja eläintuotannon elinkaari – palvelupolku
  - Asiakas: Suurimmat tehostumishyödyt syntyvät sähköisten työkalujen hyödyntämisessä vuosisuunnittelussa ja tukihakujen valmistelussa sekä omavalvonnan ja valvonnan digitaalisessa työnjaossa.
  - Viranomaiset: Merkittävimmät hyötypotentiaalit ovat maataloushallinnon maataloustukien käsittelyssä, lomitusten uudelleenjärjestelyssä ja ELY-keskusten valvonnassa. Viranomaistehtävien vaikuttavuus kasvaa: Tukien tehokkaampi käsittely, valvonnan riskipohjaisuus lisääntyy, neuvontaa voidaan tehostaa ja kohdistaa uudelleen.
- Investoiva maaseutuyritys – palvelupolku
  - Asiakas: Suurimmat tehostumishyödyt syntyvät investoinnin suunnittelussa tuotettavien materiaalien ja tukisuunnitelmien sähköisten työkalujen hyödyntämisen kautta, sekä sähköisessä muodossa olevien jäsennettyjen aineistojen ja dokumenttien hyödyntämisessä maksatus- ja valvontavaiheessa.
  - Viranomaiset: Viranomaishyödyt syntyvät pääasiassa nykyisten ELY-keskusten investointitukihakemusten sähköisestä käsittelystä, sähköisten neuvontatyökalujen hyödyntämisestä sekä hallinnollisen valvonnan tehostumisesta. Tavoitetilassa hakemusten käsittely voidaan myös uudelleenorganisoida nykyistä tehokkaammin.
- Laajemmat hyödyt indikoivat positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan
  - Oikein kohdistettuna investoinnit tukevat maaseudun elinvoimaisuutta.
  - Puitteet yritysten ja muiden toiminnanharjoittajien taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiselle paranevat
  - Valvontojen ja tarkastusten tehokkaampi kohdentuminen parantaa elintarviketuotannon turvallisuutta
  - Merkittäviä lisähyötyjä saavutetaan maakuntauudistuksen myötä hallintojen yhdistämisestä ja asiantuntijaresurssien tehokkaammasta hyödyntämisestä

Palvelukerroksen hyödyntäminen

- Tavoitetilassa on hyödynnetty aiemmin suunnitellun luvat ja valvonnat - kohdearkkitehtuurin palvelukerroksen toiminnallisuuksia.
- Palvelukerroksen palvelujen hyödyntäminen korostuu pienillä toiminnanharjoittajilla. Suuremmilla toimijoilla rajapintojen hyödyntäminen tuottaa automaatiota asiakkaiden ja viranomaisten väliseen yhteistyöhön
- Tässä työssä käsitelty kohdealue on laajempi aikaisempiin kokonaisuuksin verrattuna, minkä johdosta tässä työssä on tunnistettu uusia vaatimuksia ja toiminnallisuuksia:
  - Omavalvontaa tukevat työkalut ja rajapinnat toiminnanharjoittajien omiin järjestelmiin
  - MyData-periaatteet, jotka mahdollistavat toiminnanharjoittajien ”raakadatan” säilyttämisen ja kytkemisen palvelukerrokseen
  - Toimialakohtaiset tunnustelu-, lupa-analysaattori- ja herätepalvelut sekä paikkasidonnaisten valvontatietojen hallinnointi
  - Tunnustelupalveluun liittyvät neuvonnan sähköiset työkalut ja ohjaus yleisneuvonnasta asiantuntijaneuvontaan
- Keskeiset tässä työssä ehdotetut uudet palvelukerroksen toiminnallisuudet tukevat jatkuvan asiakas-viranomaisyhteistyön kehittämistä, avoimuutta ja tehokkuutta
- MMM:n tuoreen valvontaselvityksen johtopäätöksissä esitetään maataloustuotannon asiointin keskittämistä Mavin Vipu-järjestelmään, jonka tulee niveltä palvelukerrokseen ja KaPan asiointinäkyymiin.

Säätelyn ja hallinnollisen ohjauksen näkökulma

- Lainsäädäntö
  - Palvelupolkujen toteutuminen edellyttää lainsäädäntömuutoksia ja palvelupolkujen jatkokehityksessä on olennaista pitää lainsäädäntönäkökulma mukana.
  - Lainsäädännön muutostarpeet tulee dokumentoida sekä ottaa huomioon jo käynnissä oleva lainsäädännön kehittämistyö. Lisäksi samaan aikaan on kriittisesti arvioitava, voidaanko jotain velvoitteita kokonaan purkaa eli ei lähdetä kehittämään ”turhan” säätelyn pohjalta
- Palvelupolkujen toteutumisen säädöshaasteita
  - Hankkeen aloitus ennen tukipäätöstä – Kansallisen ohjeistuksen kehittäminen
  - Mavin asema maksajavirastona ja sen vaikutus tietojen ja rekisteritietojen saatavuuteen muille viranomaisille
  - Linjaus Mydatasta osana palveluarkkitehtuurin ja palvelukerroksen kehittämistä
  - Hallituksen lainsäädäntöhankkeen sovittaminen maatalouslomituksen tavoitetilaan
- Palvelupolkujen tavoitetilaa rajoittava ohjaus ja ohjeistus
  - Eri viranomaisten väliset toimivaltarajat valvonnassa – yhteistyön kehittäminen
  - Eri tyyppisten investointien samanlainen käsittely riippumatta investoinnin laajuudesta
  - Nykyinen omavalvontaohjeistus
- Muut tarkistettavat asiat
  - Tulevan aluehallintouudistuksen yhteydessä tehtävien päätösten vaikutus tavoitetilaan, ml. valvonnan järjestäminen

6. LIITTEET

Projektiryhmä ja kärkihankkeen koordinaatio

Projektiryhmä

- Päivi Virtanen, MMM - projektipäällikkö
- Juha Palonen, MMM
- Anssi Welling, MMM
- Raisa Ikonen, Mavi
- Vesa Perätalo, Mavi
- Minna-Maija Väänänen, EVIRA
- Sari Jäälinoja, EVIRA
- Jukka Honkavaara, Solita Oy - projektipäällikkö
- Jukka Kallio, Solita Oy

Luvat ja valvonta –kärkihankkeen koordinaatio

- Päivi Tommila, TEM
- Sirpa Alitalo, TEM

Työpajoihin osallistuneet 1/2

Työpaja 1

- Raisa Ikonen – Mavi
- Juuso Kalliokoski – MMM
- Maria Konsin-Palva – Uudenmaan ELY
- Vesa Perätalo – Mavi
- Minna Kauppinen – Mavi
- Päivi Virtanen - MMM
- Juha Palonen – MMM
- Noora Fager-Pintilä – Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut
- Jaakko Rinne – Mavi
- Pia Jokela – Viljelijä
- Petri Jokela – Viljelijä
- Sanna Sihvola – MMM
- Matti Puolimatka – Evira
- Minna-Maija Väänänen – Evira

Työpaja 2

- Pirjo Vakkilainen – Maidontuottaja
- Elisa Piesala – ETL
- Tom Vakkilainen – Maidontuottaja
- Teuvo Laakso- Viljelijä
- Piia Jokela – Luomuviljelijä
- Petri Jokela – Luomuviljelijä
- Kaija Kuivasniemi – Länsi-Suomen AVI
- Tony Lassas – Ely-keskus
- Juha Mäkinen – Ely-keskus
- Juha Uusisalmi – Ely-keskus
- Jarmo Kitula – Ely-keskus
- Elina Montonen – MELA
- Mirva Kauppinen – Mavi
- Jaakko Rinne – Mavi
- Arja Ala-Luoma – Kunta Yta – Seinäjoki
- Sari Jääliinoja – Evira
- Vesa Perätalo – Mavi
- Timo-Jaakko Joensuu – Mavi
- Päivi Virtanen – MMM
- Juuso Kalliokoski - MMM
- Ulla Poutiainen – Evira
- Minna-Maija Väänänen – Evira
- Terhi Pusa – Evira
- Juha Rantamäki - Evira

Työpajoihin osallistuneet 2/2

Työpaja 3

- *Minna Mäenpää– Suomen Hippos ry*
- *Maritta Martikkala– Suomen*
- *Tuula Lehtonen– SML ry*
- Jukka Tuominen – Kauppapuutarhaliitto ry
- Kristiina Rintamäki – Suomen Kanayhdistys ry
- Vuokko Puurula– Evira
- Terhi Jääskeläinen - Evira
- Vesa Perätalo – Mavi
- Matti Puolimatka – Evira
- Minna-Maija Väänänen – Evira
- Aapo Savo– Hunajayhtymä Oy
- Sari Jäälinoja – Evira
- Päivi Virtanen – MMM
- Jukka Honkavaara – Solita
- Tapio Huomo – Solita
- Jukka Kallio - Solita

Haastatellut – Viranomaiset (28)

Viranomaiset	
Kaija Kuivasniemi	Avi
Ulla Mehto-Hämäläinen	Ely-keskus
Timo Lehtiniemi	Ely-keskus
Osmo Minkkinen	Ely-keskus
Reijo Martikainen	Mavi
Aulis Kuusela	Mavi
Sari Honkola	Mavi
Timo-Jaakko Joensuu	Mavi
Jaakko Rinne	Mavi
Raisa Ikonen	Mavi
Tukipäällikkö Vesa Perätalo	Mavi
Mirva Kauppinen	Mavi
Jukka Virolainen	MMM
Pertti Iivanainen	Kunta YTA
Noora Fager-Pintilä	Kunta YTA
Arja Ala-Luoma	Kunta YTA
Reijo Hämäläinen	Kunta YTA
Taina Väre	Kuntaliitto
Markku Paija	Kunta YTA
Juha Rantamäki	Evira
Leena Pietilä	Evira
Olli Venelampi	Evira
Mirja Kartio	Evira
Sari Haikola	Evira
Minna-Maija Väänänen	Evira
Sari Jäälinoja	Evira
Vuokko Puurula	Evira
Sanna Varjus	Evira

Haastatellut – Asiakkaat ja sidosryhmät (30)

Asiakkaat/kumppanit	
Jari Kauhanen	MTK, viljelijä
Pertti Iivanainen	Asiamies
Ari Hyvölä	Hyvölän talo
Ari Teppo	Finnmilk OY
Matti Kärkkäinen	Peltolan juustola
Karisalmi Terhi Tuulia	Tilateurastus ja lihatuotteet
Liias Markku	Juustola
Jari Ahlholm	Maitotila
Harju Timo	Viljelijä
Huhtala Ville	Karjatila
Uusi-Simola Arto	Viljelijä
Jokela Petri	Viljelijä
Pekka Heikkilä	ETL
Elisa Piesala	ETL
Sami Iltanen	Kiikoisten Säästöpankki
Brusila Tomi	Karjatila
Tuomas Levomäki	
Juho Pietilä	Maitotila
Marko Kavander	Lihan kasvattaja
Auli Teppinen	ProAgria
Jari Murto	Huiskulan puutarha Oy
Lasse Keskitalo	Keskitalon puutarha
Mervi Pirilä	Ihalan tila
Rikard Korkman	Råback gård
Janne Repo	Martin tarha
Tero ja Timo Juntti	Kaarina
Boda Farm	Pargas
Heikki Vartiainen	Mehiläishoitajien liitto
Aapo Savo	Hunajayhtymä Oy
Kauppapuutarhaliitto	Kauppapuutarhaliitto